

ROMANIA

1 LEPOSTA... ARKADIA... Kladhva... Ciu, Str... n L. Pop... negyedévre 320, fél... évre 600, egészévre 1200

Dr. Lacza István... Budapest... Dírtör 2.1.0

ÚJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej... Szerda, 1936. március 4. 56. ÉV. ADAR 9. XIX. EVF. 59 SZÁM

Mussolini nagy beszéde a győzelemről, a dunai konföderációról és az olasz álláspontról

Az egész olasz sajtó ünnepli az olasz győzelmet

Egyre inkább súlyosbodik Abesszíniában a katonai és politikai válság

Róma, március 3. (Radur). Mussolini elnökével ma minisztertanács ült össze. A Duce nagy exozet tartott a nemzetközi helyzetéről és az olasz-abesszini viszaláról.

A legutóbbi minisztertanács óta csapataink az eritreai fronton — mondotta Mussolini — Badoglio marsall vezetése alatt egész sorozat fényes győzelmet arattak. Amba-Aradamtól Tembienig, amelyek össze-törték az abesszinek északi harcveronalát. Az Amba-Alagi hegylánc elfoglalása megdobog-tatta az olaszok szívét, akik emlékeznek To-selli órnagy és katonái áldozatára, amely ma teljes mértékben meg lett bosszulva.

A minisztertanács a vezérnek és csapa-tainak elismerését és csodálatát küldi.

Hála Amerikának

Mialatt február hó folyamán keletafri-kai hadműveleteink fokozott ritmusban kö-vették egymást, az amerikai kongresszus rövid vita után döntő többséggel hozzájárult a jelenlegi semlegességi törvény hatályának meghosszabbításához, elutasítva a jelenleg kivételi tilalom alatt levő árucikkek kiterjesz-tését és nem vette tekintetbe a Népszövetség fesszólítását. Mi, olaszok meglepéssel ve-hetjük tudomásul az Egyesült Államok poli-tikájának direktíváját. Az amerikai képviselő-k és szenátorok szolgálatot tettek a világ-békekért.

Dunai konföderáció nem sikerülhet Olaszország nélkül

Az a kísérlet, amely az utóbbi időben az ugynevezett dunai kérdés megoldását szor-galmazta Olaszország nélkül, tehát követke-zetesen Olaszország ellen, olyan kísérlet, amit Párizsban dolgoztak ki, de nem a francia kormány hozzájárulása nélkül — nem si-került és nem is sikerülhetett. Feleleges kijelentem, hogy a dunai medence meg-szervezése nem lehetséges a mi jelenlétünk nélkül és anélkül, hogy figyelemben részesí-tենék érdekeinket és az Olaszországához kö-tött államok érdekeit.

A római találkozó

Ezzel az egész kérdéssel kapcsolatban március 18., 19. és 20. napjain Rómában olasz-osztrák-magyar tárgyalások fognak lefolyni. Schuschnigg osztrák kancellár, Berger-Waldenegg külügyminiszter, Gömbös magya: miniszterelnök és Kánya külügyminiszter Róma vendégei lesznek, amely boldogan fogja várni őket. A tárgyalások a Rómában kötött egyez-mények körül fognak folyni, amelyek ked-vező eredményeket hoztak a Budapest, Róma és Bécs közti gazdasági kapcsolatokat ille-tőleg.

Ami a haditengerészeti megegyezést illeti, azt Olaszország nem irhatja alá, ami-kor fenyegetik és amikor a szankciók súlyos-bításának szükségességét hangoztatják.

Az ostrom negyedik hónapjába lépve az olasz nép még jobban mege ösítette politikai és erkölcsi egységét. A háboru gyászat fér-fias bátorsággal viseli, ami kivirta a világ csodálatát. Az olasz nép megérti és elő-re-látja a nemzet áltai teljesített erőfeszítések történelmi jelentőségét, nemcsak az 1896-i halottai megbosszulásáért, de a jövő utjainak biztosítása érdekében is.

Olaszország mindenütt dolgozik, hogy a lehető legnagyobb mértékben gazdasági ön-állóságot érjen e, ami nélkül egy nemzet egy szóp napon kényszerítve lehet más, gaz-dagabb nemzetek bosszantásait elviselni.

Kassza rász elmenekült, Szeyum rász ellent

Róma, március 3. Az olasz hadszíntéri je-lenések még mindig az olasz seregek nagy győzelmét hangsúlyozzák ki s oda konkludál-nak, hogy a nagy győzelem következtében Abesszíniában a helyzet teljesen zavaros és depresszióra hajló.

Asmarai jelentés szerint a megvert Kassza herceg tegnap negyven személyből álló test-őrségével délkeleti irányba menekült, miután

előbb felszólította maradék csapatait, hogy tartsanak ki mindhalálig. Nem tudják, hogy a hercegnek sikerült-e megmenekülnie a re-pülőök bombáinak pusztításától. Egyedül as-marai jelentés szerint Szeyum hercegnek vi-zsont nem sikerült idejében elmenekülnie és még Tembienben tartózkodik, amelynek min-den sarkát kitűnően ismeri. A rász felkutatá-sára egy olasz különítményt küldtek ki.

A Stephani jelentése szerint a tegnapi nap folyamán Harrar vidékén Nashibu rász had-seregének egyik oszlopa Daga-Medo felé vet-te útját, Daggabur irányában. Az olasz repü-lők azonnali bombákat dobáltak le a menet-oszlopra és azt gépfegyvertűz alá vették. Su-lyos veszteséggel az abesszinek szétszóródtak.

Dzsibuliba Addis-Abebaból érkező utasok elbeszélése szerint az abesszini politikai és katonai válság egyre inkább súlyosbodik. Imru rász csapatainak egy részét állítólag a fellázadt Gudsam tartományba küldte, ahol Igazu herceget a zendülők több ízben legyöz-ték. A zendülők a szudáni származásból viszatért Ligg Mamu herceg vezetése alatt állanak. Az új mozgósítási parancsnak állí-tólag semmi fogantaja nem volt.

A Reuter addisabebai jelentése szerint a császári udvar körében nagy nyugtalanság észlelhető. A kormány még nem ismeri be a tembienai vereséget, csak azt ismétel, hogy

az összeköttetés a tembieni hadsereggel meg-szakadt. Szeyum rászról az abszsin fővárosban semmit sem tudnak.

Az olasz hivatalos jelentés

Róma, március 3. (Radur). A legújabb olasz hivatalos hadszíntéri jelentés közli: Csapataink folytatják a tembieni hatalmas terület megtisztítását, mialatt a repülőök nem hegnak időt a pihenésre a menekülő ellen-ségnek, amely igyekszik eljutni a semieni sziklaszorosokhoz. A győzelem arányai lassan bontakoznak ki, de mind katasztrófálisabbak az abesszinekre nézve. A harcmezőn az abesz-sinek több ezer halottat hagytak hátra. A mi veszteségeink 30 olasz tiszt és 450 olasz katona, továbbá 110 gyarmati közlegény. Két olasz repülőgép nem tért vissza kiindulási helyére. Dacára a terep nehézségeinek, min-den egység megmozdulása a motorizált osz-tagokkal együtt a legnagyobb rendben folyt le, mialatt az avatika ismételen végigszá-molta az ellenség sorait. Minden nap több tonna hadianyagot szállítottak a helyszínre és egy egész hadtestet kétszer láttak el a re-pülőgépek segítségével. Naponta 150 kilomé-tert tettek meg a közepes nagyságu gépek a hadjárat ideje alatt épített utakon. Az ütkö-zet ideje alatt Massauból 1500 ösvért vil-tek autókön a hadszíntérre. Az ütközetben 800 rázóállomás működött.

Hitler franciabarát nyilatkozatának visszhangja az orosz sajtóban

Az Izvesztia szerint Hitler az ellenkezőjét fogja elérni a Paris Midinek adott franciabarát intervjújával, mint amit akart

Moszkva, március 3. Az egész világsajtóban nagy visszhangot vert Hitler leg-újabb franciabarát nyilatkozata.

Az orosz lapok közül az „Izvesztia“ fog-lalkozik behatóan Hitlernek a Paris Midi számára adott intervjújával s a Führer ki-jelentéseivel a következő kommentárokat fűzi:

A francia kamara ratifikálta a fran-cia-orosz paktumot, ellenére Hitler minden fenyegetésének és a franciaországi ügy-nökei által csapott zajnak. Ez annak bi-zonyossága, hogy a köztársasági és a demok-ratikus Franciaország nem óhajt Hitler foglya lenni. A paktum franciaországi és németországi ellenségei most erősítéseket tesznek abban az irányban, hogy legalább a szenátus ratifikációját elődázhasák. En-nek a nyilvánvaló célnak az érdekében lé-pett a rivaldák elé a Führer is s tett olyan nyilatkozatokat, amelyek csak a francia jobboldal füleinek lehetnek kedvesek.

Az Izvesztia a továbbiakban megállapítja, hogy Hitler nyilatkozata mindenek-előtt egy hamis állítással kezdődik, ami-kor azt állítja, hogy a „Mein Kampfot“ a börtönben írta, a Ruhrvidék elfoglalása idején.

Hitler Franciaország felé irányuló ud-varlásai kizárólag annak a kudarcnak tudhatók be, hogy képtelen volt egy franciaellenes koalíciót létrehozni az olasz-abesszini háborúval kapcsolatban és hogy nem sikerült felborítania a francia-lengyel szövetséget, nem si-került bekeríteni Csehszlovákiát, meg-gyengíteni a francia-jugoszláv kap-csolatokat s így nem sikerült térére kényszeríteni Franciaországot.

Ami Hitlernek Oroszországra tett kijelentését illeti, azt az Izvesztia rágalmak-nak minősíti és azzal vádolja a Führert, hogy a legelőnyösebb korrektséget sem tar-totta kötelezőnek megára nézve a nemzet-közi kapcsolatokban.

A lap azt hiszi, hogy a Hitler-intervju pont ellenkező eredményt fog elérni, mint amit a Führer elérni akart vele. Hitler egy beszélt nyilatkozatában Franciaország felé, mintha az egy legyőzött állam volna. Rövidesen azonban meg fog győződni róla, hogy csalódott számításában.

Revizió alá veszik Leonte Moldoveanu vagyónát

Leonte Moldoveanu, volt szenátusi elnök vagyona eredetének felülvizsgálására kiküldött bizottság ma ülés: tartott, amelyen Mol-doveanu kéte azok beidézését, akik szerint ő a Cagero-vállalkotól 4 1/2 millió lej: kapott volna és hogy bele lenne keverve a 92 millió hamisítás ügyébe is. Moldoveanu hangoztatta, hogy ő csak tagja volt a Cagero elnökségé-nek, amelynek élén Trancu-Iasi állott.

A bizo'sság hozzájárult a tanuk beidézésé-hez és legközelebbi ülését március 13-ra tűz-te ki.

Halállal büntetetik...

(Heinz Liepmann: Wird mit dem Tode bestraft... A zürichi Europa-Verlag kiadása)

Németországban a föld alatt, tehát lop-pal és a halál veszedelmével is dacolva — a náci törvénykönyv halállal sújt minden kísérletet, mely a régi munkás-szervezetek fenntartására, a régi eszmék ebrentartá-sára irányul — serény politikai munka folyik. Ennek és a „narcikus forradalom-nak“ himnusza a Liepmann könyve. Nem regény, hanem riportázs, nem költői kitalálás, bármennyire fantasztikusnak is tet-szik némelyik részlete, hanem — az írója ezt váltig hangsúlyozza — egyszerűen a tiszta valóság tükré. Kissé Jagályos, a szí-nonimákat néha oktatónul halmozó előszó szerint: Minden eseménye, cselekedete, tette megtörtént, felülvizsgáltatott és igazolható.

De egyéb érdekessé is tartalmaz ez az előszó. Például ezt a megállapítást: A vál-lás mártirjai a mennyei jutalomért mentek a máglyákra: a Makkabeusok a hezajuk-ért harcoltak és haltak. A napjaink hősi forradalmárai viszont egy magasabbrendű társadalmi erkölcs megvalósításáért küz-denek, éheznek, szenvednek és pusztulnak, pedig tudják, hogy még nehezebb küze-lem, még maróbb éhség és még több szen-vedés vár rájuk. A szocializmus katonái!

Heinz Liepmannról össze-vissza néhány felületes adatot tudok. Egy korábbi, 1933-ból származó feljegyzésben ezt olvasom róla: Tavalyelőtt még a „legjobb német regény“ díjának nyertese: most koncentració-s taborból megugrott földönfutó. Az egyik emigráns újságban bejelenti, hogy új regényt írt. A mai Németországról szól, de nem harcos társainak, hanem a német zsidóknak dedikálja. „A megkínzott és ha-lomba gyilkolt német zsidóknak, akiket ártatlanul kínoltak és gyilkoltak meg... Nem tudok aludni, ha a zsidókra gondolok. Az igazság ügyéről van szó. Egyszerűen az emberségről. Arról, ami az embert az állattól megkülönbözteti... Ezerszeres halálhőrgést hallok minden éjjel; jajkiál-tásokat, fuldokló bugyborékolást. Megtörtő szemeket látok, véres cafátá taposott ke-zeket és hátaikat; testeket, amiknek bőre olyanra puffadt fel, akárcsak egy léghajó. Véres szakállakat, összemarcangolt láb-akat látok. Halottakat, rengeteg halottat... A zsidók nem voltak harcos ellenfelei a mostani uralomnak. Miért gyilkolják hát őket százsorosan kegyetlenebbül, mint amilyen kegyetlenséggel valamikor is az állatokat mészárolták? Miért nem büntet-tek meg 1933 január 31 óta egyetlen em-bert sem Németországban, aki zsidót gyil-kolt? Miért uszítanak a Hitler-kormány miniszterei egyre a zsidók ellen, akikben felebarátját látná nélkülök még ma is minden német?... Miért? Senkisé tud-jai!“

Ebben a mostani könyvében is szerepel néhány önéletrajzi adat. Forma szerint elég szerényen szerepel, hiszen a jegyzetek rovatában huzódik meg. De így is jócskán kizökkent az olvasót a kerékváságból. Né-hány oldalal odébb ez előzőleg ugyanis ki-jelentette, hogy Liepmann távolról sem azonos a könyve előző személyben beszé-lő egyik hősvél, a külföldi lapok tudósítójá-val, aki a foglalkozása és az ezzel járó szabadabb mozgási lehetőségei révén je-lentős szolgálatokat tesz a földalatti szer-vezkedésnek, melynek vezérével baráti kapcsolatokat tart fenn. Most azonban mégis a maga korábbi regényével és azzal összefüggően a maga egyéni életsorsával hozakodik elő. Ez megzavarja, sőt egyene-sen elképeszti az olvasót. Sehogysem tudja hánnyadán van. Kezdi előlről a fejtörtést: Azonos? Nem azonos?

A jegyzetekben egyébként azt beszéli el

rosz-német... enyhítésén... adozik... (közlünk folytatása)

az a szenzáció, egyelőre... verzió terjedt el, hogy Hit-... előtt elhangzott, feltűnő... kozatának következtében... ia arra törekszik, hogy... st és megbékélést hozoz... és a Harmadik Biroda... Londonból jelentik, Ede... éseket készült folytatni er... landinnel. Az angol kül... an ugy szeretné a kérdés... hogy egyttal az orosz... is enyhítsen.

Franciaország, Német-... s, Oroszország közötti... ródés megkötésére fog... letet tenni.

gyébként a Rajna-vidék de... kérdését is szövegeszik

rát kijelentéseinek egyéb... zangja van Franciaország... ncois de Tesson radikál... ló, volt külügyi államtit... a nemzetközi helyzetről... kapesán Hitler legutóbbi... glalkozott.

kölcsei leszerelésére irányuló... hat bennünket közömbösen... — mégis a Führer nyi... kinthetjük új ténynek eb... Hogy a nemzetközi világ... asék Hitler iránt, szükse... Führer határozottabb ma... a nemzetközi egyíttrni... i paktummal és a népszö... mert csak ezáltal derülne... lemondott: az Anschlusról... emóniáról és a Kelet felé... E nagyfotosságu pon... ma is olyan tájékozatlan... voltunk tegnap.

Gazdaságügyminiszter legmagához kért az Ungar-ügy es aktáit

március 2. (Az Új Kelet) Adolf lakásán szombaton az ügyészség házkuta-szakutatók során semmi dolgot nem találtak az prodékánja ellen.

A magyarpárti szenátor képviselő tegnap interve-nyben Pop Valer igaz-át. A minis-ter miután berjesztésüket, sürgönyi-ite az Ungar-ügy összes

nek egyébként tegnap... encendik születésnapja... ból kérte, hogy legalább... k engedjék meg, hogy... ügyészség az engedélyt

főorvos ma megvizsgálta... megállapította, hogy előre... an szenved. A városi fő... e a fogház igazgatósága... tetén egy szobát bocsátot... delkezésére, ahol állandó... észesül. A városi főorvos... or is megáltoja Ungárt... e letartóztatott ügyvédek... a sok izgalomtól nagyon... atóriumba küldi a fogház... yalásig, börtönőr felügye-

nyv- és Lapkiadó B. T. Strada Baron L. Pop 10. fonszám: 8-61.

NSZURAE

Liepmann, hogy a Hitler-kormány Strohmánokat verbuvált ellene és perbe fogatta abban a 18 országban, ahol Vaterland című, a zsidóellenes bojkottnapot megrajzoló könyve megjelent. A harmadik birodalom célkitűzései nyilvánvalóak. Anyagi kárt próbált okozni a kiadóknak, hogy kedvüket vegye az emigráns-írók könyveinek kiadásától és diffamálni akarta magát a szerzőt. A terv, melynek kieszelőjét Liepmann Goebbelsben sejdíti, nem sikerült. Hollandiában azonban mégis börtönbe került néhány hétre Liepmann. Itt kezd megírni ezt a könyvét.

Jobb, mint az előszava. Vannak ugyan csimán, vannak elrajzolt részletei és oyanok is, amikben alig tud megbirkózni a halomba gyült adatai súlyával, de az egészről az élet lehetétét érezzük, az egészről a forradalom tüze süt felénk.

1933 február 27-ének éjjelén kezdődik és Hamburgban, a szélsőséges, a forradalmi megmozdulások németországi főfészkeiben játszik. Ezen az éjszakán gyűjti fel Göring a parlament épületét, hogy meglegyen az ürgy, aminek örve alatt kikapcsolják a munkáspártokat a választási küzdelemből. A munkástömegek ösztönösen megérzik, hogy sorsdöntő órákhoz érkeztek el. Előzőnlik az utcákat és lesik a jelszót, amely elindítaná őket. Felharsan a beszélő kórus is, amely egyetlen szóba sűríti a német helyzetet: "Hunger! Hunger! De hiányzik a vezérkar, amely a megmozdulásuknak irányt tudna adni. A vezéréket cserben hagyja a szimatjuk, a lakásukon, az ágyban kényelmeskednek, míg rajtuk rontanak a Harmadik Birodalom pibékjei és a jólre elkészített elfogatási parancsok alapján börtönbe dugják őket. A munkásság második garnitúrája, a hatóságok előtt ismeretlenül maradt helyettes vezérkarra, az eddig közkatonasorban harcolókra háramlik a feladat, hogy felépítsék és irányítsák az illegális, a tilalmas földalatti szervezetet.

A hivatalos szervezeti irodák kiürülnek és jámbor magamberekek lakásába, elhagyott gyárépületekbe telepednek át. Képzelt a hírszerző és kurirszolgálat, Befurakodnak a náci-szervezetekbe és idejében értesülnek minden megmozdulásokról. Rendszeresen megjelennek és egyre új utakat alapján terjesztik a röpírtaikat. Megesik, hogy valamelyik sokemeletes áruháza legfelsőbb teraszáról záporoznak alá a legforgalmasabb utcákra, vagy a gyorsvonat étközökcsjének menükártyájába dugva, bukkannak fel. Templomok tornyára repül fel a veres lobogó és órákon át nincs rá mód, hogy leszedjék onnan. Mozikban verődnek össze színelőadás leple alatt és kihívóan, lelkesedést ébresztően csendül fel újra a régi, bűvös erejű megszólítás: "Elv! arsak! Ravaszul megfogalmazott leveleket írnak a náci lapokhoz, amiket ezek a letipor ellenfél sohasem muló arcátlanságának bizonyosságaként publikálnak, mert nem ébrednek rá, hogy jeladások. A megfélemlített, a társalanságukban reményüket vesztettek belőlük tudják meg, hogy még bizhatnak, még korántsem maradtak egyedül. A rendőrség kizókamrájág merészkednek elő, ha vissza kell szerezni bizonyos feljegyzéseket, amikről történetesen ezrek élete függ. Fogolyszállítmányokat tartóztatnak fel és a mártírok nyitott sirja előtt csendtenek rá a forradalom dalára.

A titkos vezérkar tagjainak sorsa nemcsak egyéni életsors, hanem szimbolikus erejű is egyben. Az egyik nem bírja sokáig a heroikus küzdelemet, behódol a nácioknak. A másiknak az idegzeze bomlik meg a koncentrációs tábor borzalmaitól, az örültek házában végez. A harmadik nemcsak megteremti Észak-Németország földalatti szervezetét, hanem az élete feláldozásával meg is menti a jövő számára.

Kinó a magánélet keretéből, hasonlóképpen általános érvényűvé magasodik az is, amit Liepmann a hősei családi életéről elmond. A német családokat szerteszét szakította a politika, amely az érdeklődés és az élet centruma arrafelé máma. "A politika pótolja ottan a természetet, a szerelmet, a szépséget és a vallást." Férfj és feleség, szülők és gyermekek, testvér és testvér majdmindenütt meghasonlottak, fogcsikorgató dühvel néznek egymással farkasszemet és gyakran akaratlanul is egymás árulóvá lesznek. Nagyerejűek a Lippmann zárószói is: Egy egész nép kiirtása folyik, — írja. — Az erkölcs, a vallás, a szeretet gálása megszünt. Naponta halnak és véreznek az emberek. A hőhéroknak bőven akad dolguk, csak úgy izadnak bele. És amikor már ők is megsokallják, ők sem győzik az életirást, ebben a végső szükségben megint csak az a frájter segít, aki mindvégig fekiútt a lövészárkban és mégsem tudja az alitstség vinni és aki maga tüzte fel a mellére az elsőszályu vaskeresztet. Személyesen, vagy a távbeszélő útján ezeket írta ki, a legjobb barátjának sültötte arcába a piszolyt... A gyilkosság telepedett rá az egész országra. Véres, megapost arcok, összetört vesék, lábak és bordák országszerte.

E emberek, hát miért nem ordítottok?... Ordítsatok bele a világba, hogy az emberek végre meghallják. Hát keresztények vagytok? Hol a Krisztus földi helytartója? Tudtok lélegzeni, szeretni, a napba nézni, a gyermekekhez nyulni... és ott elvéreznek, minden nap elvéreznek már két év óta, minden órában elvéreznek az emberek legjobbjai!

Az egyik német koncentrációs táborból 11 hónap után az emigrációba futott meg valamelyik barátom. A szabad életének nyol-

cadik napján agyonlötöte magát. Nem tudtam, írta a bucsulevelében, hogy a világ ennyire egykedvű, hogy miniszterek, becsületes emberek, emberek... ezeknek a véres pibékéknek kezet nyujtanak. A hős, Ottó, a születt vezér, a kitűnő szervező erő, ez a pompás emberplédány odavész a náci börtönben, áldozatul esik a kivallatásoknak. A Liepmann könyvének utolsó öt szava, mégis ujjongás. Így szól: Die Organisation stand aber fest! (g. s.)

csak 100 zsidó, vagyis összesen 4600 vándorolt be.

1931-ben: Braziliába 2000, Chilébe 500, Uruguayba 2500, Peruba 300, Kolumbiába 300, Paraguayba 500, a többi országokba 200, vagyis összesen 6200 zsidó vándorolt be.

1932-ben: Braziliába 2000, Chilébe 500, Uruguayba 2000, Peruba 500, Kolumbiába 300, Paraguayba 500, a többi országokba 200, összesen 5800.

1933-ban: Braziliába 3000, Chilébe 500, Uruguayba 1000, Peruba 3000, Kolumbiába 300, Paraguayba 500, a többi országokba 200, összesen 5800.

1934-ben: Braziliába 2000, Chilébe 500, Uruguayba 1000, Peruba 300, Kolumbiába 300, Paraguayba 500, a többi országokba 200, összesen 4800 zsidó vándorolt be.

Ha hozzászámítjuk az 1934-es argentinai bevándorlást 2200 lélekkel, úgy megállapíthatjuk, hogy 1934-ben 7000 zsidó bevándorlót fogadott be Dél-Amerika. Ezek közül 5200 Argentínába, Uruguayba (Montevideo) és Braziliába mentek, míg 1800 a többi országokba.

A zsidó bevándorlás tulnyomórésze a nagyvárosokba koncentrálódott. Az argentinai zsidóknak több mint a fele Buenos Airesben él, a braziliai zsidóknak 80 százaléka Rio de Janeiroban és San Paolóban. Az uruguayi zsidóknak csaknem teljes összessége Montevideóban, a chilei zsidóknak 90 százaléka Santiagóban él.

A délamerikai zsidók

Írta: Dr. Arthur Ruppín

— II. közzelvény —

Nagy lendülettel és egészséges gazdasági impulzust adott a keleturópai zsidó bevándorlásnak Argentínába báró Hirsch azon elhatározása (1890), hogy a zsidóülözések országából kihulló zsidók részére mezőgazdasági telepítéseket létesít Argentínában. Az a hatalmas pénzügyi alap, amelyet a báró az általa létesített kolonizációs társaság, a Jewish Colonisation Association rendelkezésére bocsátott, (200 millió arany frank) lehetővé tette a földterületek vásárlását és a telepítés megkezdését, jóllehet a telepesek száma távolról sem érte el azt a méretet, aminőt Hirsch báró álmodozott. A százazrek helyett az egész idő alatt, 1890-től 1935-ig mindössze 3000 kolonista család számára teremtettek gazdasági alapot és ezen kolonistáknak egy része is igen bizonytalan és nehéz körülmények között él. Annyi azonban kétszegtelen, hogy a báró Hirsch pénzével lehetővé tett mesterséges és költséges mezőgazdasági kolonizáció nélkül nem lett volna Délamerikai nagy zsidó bevándorlási terület amelyen ma 350 ezer zsidó él. A mezőgazdasági telepesek által ismerték meg Keleturópiában Argentínát. A telepesek rokonai és ismerősei utánuk mentek és nagyrészt a nagyvárosokban helyezkedtek el, vagy azokkal a telepesekkel, akik elhagyták a mezőgazdaságot, kis városokat alapítottak a mezőgazdasági telepek mellett. Főleg kereskedelemről éltek, előbb hálózó voltak, majd üzleteket nyitottak és pénzügyi intézeteket teremtettek.

A kereskedelemről, kézművességből, iparból és szabadpályákból élő keleturópai zsidók száma ma legalább tízszer nagyobb, mint a mezőgazdaságból élő zsidóké. De a legtöbbször megállapítható, hogy bevándorlásuk valamelyes kapcsolat folytán a mezőgazdasági telepítésre vezethető vissza.

Ezenkívül az is megállapítható, hogy Argentína anyaoszága lett a zsidó bevándorlásnak Délamerikai többi országába is. Argentínából ugyanis Chilébe, Peruba, Kolumbiába, Uruguayba mentek át zsidók, amikor ott jobb kereseti lehetőséget reméltek és alapját vették ezekben az országokban is egy zsidó jövőknek.

5. A zsidók száma Délamerikai országokban

A különböző statisztikai adatok, és becslések alapján 353 ezerre tehető a zsidók száma a délamerikai országokban. 1935 végén a zsidók számszerű megoszlása a különböző országok között a következő táblázatot mutatja:

Ország	Zsidók száma	Százalék aránya az összlakossághoz
Argentína	260.000	2.2
Brazília	50.000	0.1
Uruguay	25.000	1.2
Chile	10.000	0.2
Peru	2500	0.04
Kolumbia	2500	0.03
Paraguay	1000	0.2
Holland Guyana	1000	0.6
Ecuador	200	0.01
Venezuela, Bolivia	800	0.01
Összesen	353.000	0.4

Láthatjuk tehát, hogy a zsidók százalékaránya az összlakossághoz mérten seholsen haladja meg a 2.2 százaléket és egész Dél-Amerikában mindössze 0.4 százaléket tesz ki.

II. A bevándorlás

Hogy Dél-Amerika zsidó lakossága 1900-tól 1935-ig tízezerrel 353 ezer lélekre növekedett, ez közvetlen (természetes szaporulat által) és közvetlenül a bevándorlás eredménye. Pontos adatok a bevándorlás méreteiről csak Argentínára vonatkozólag állnak rendelkezésünkre, míg a többi országok tekintetében csak becslésekre támaszkodhatunk a zsidó bevándorlási segélyszervezetek adatai alapján.

1. Az argentinai bevándorlás

A 20. század első évtizedében átlag 5839 zsidó vándorolt be évente Argentínába. A második évtizedben a világháború folytán ez

az átlag 5147-re csökkent, míg 1921 és 24 között 8193-ra ugrott és ezt a színvonalat megtartotta a bevándorlás egész 1930-ig. A bevándorlási korlátozások bevezetésével 1931-ben már csak 3553 a bevándorlók száma, míg 1932 óta az évi átlag alig 2000, 1901-től 1934-ig összesen 176.789 zsidó vándorolt be Argentínába.

1923-ban 5.3 százalék volt a zsidó lakosság aránya Argentína összlakosságához mérten, míg 1935 első felében már 8.8 százalék.

2. A bevándorlás többi országokba

Brazília kivételével a többi délamerikai országok csak akkor kezdtek jelentőséggel bírni a zsidók számára, amikor Argentínában gazdasági krízis állott be és megnehezítették a bevándorlást az országba.

1900 és 1910 között évente 200 zsidó vándorolt Braziliába és 100 Chilébe, míg a többi országokban ezen idő alatt nem volt még zsidó bevándorlás. 1910 és 1920 között 400 volt az évi bevándorlási átlag a fenti két országba. Csak 1920 után vette kezdetét a nagyobb zsidó bevándorlás a többi délamerikai országokba.

1920 és 1930 között Braziliába évi 3000, Chilébe 300, Uruguayba 1000, Peruba 100, Kolumbiába 1000, a többi országokba ugyan-

Törvényjavaslat készül, amely eltiltja a politikusokat a vállalatok igazgatósági tagságától

Bucuresti, március 3. A Curentul szerint a kormány törvényjavaslaton dolgozik a vállalatok, cégek igazgatótanácsaiban való tagság rendszabályozását illetőleg. A javaslat szerint politikusok számára tiltva lenne igazgatósági tanács tagságokat halmozni, de szigorúan korlátozni fogják az igazgatótanácsosok számát is. Minden bizonnyal — írja a lap — a ja-

vaslat nagy vitákra fog alkalmat adni és mindazok ellenkezését fogja kiváltani, kik ma számos igazgatótanácsban foglalnak helyet és akik helyzetüket veszélyeztetve fogják látni. A nehézség a politikus definíciójában rejlik és amit úgy kell kidolgozni, nehogy a törvény kijátszására alkalmas magyarázatokra adjon alkalmat.

A zsidó operett és drámai társulat

erdélyi vendégszereplésének során

SIGHETEN

a Sala Gimnasticában megkezdte előadásait.

A társulat primadonnája:

JENY SELTZER

a világhírű művész és énekesnő. Női tagok: S. Etinger, Lia Teffner, M. Wolfensohn, Genia Teffner, Fr. Schwartzmann, Anna Teffner. Férfi tagok: Jacob Jacobovics, S. Sidoff, S. Wolfensohn, M. Sterling, M. Zwit, W. Teffner, A. Schwartzmann és a kis Izi, kik valamennyien a zsidó színjátszás kitűnőségei.

Művészeti vezető: JACOB JACOBOVICI.

Turavezető: Marcu Leibovici.

Színrekerül szerdán, március 4-én:

Der letzte Tanz

Csütörtökön, március 5-én:

Papirene Kinder

Az a mu... SZ

Mik a A mehed

Bucuresti, március 3. központi tanács gyűlésén, amikor fesszer, a blokk lat legközelebbi A Dimineata az alábbi részletes

A d ges

Dr. Lupu mehedrai megváaszi programja alapján sok vállalat, amelyek a tömegeknek a utáni vágyára, tömegek védelme dízmissaival sok sikere arra erők koncentrációt a választás az egész országban heti le teljesen lakozásában is

A választási megnövekedt demokratikus párt, szociáldem (raszpárt) a közéletben, a alakítása tekintet lehet a lapusnak tagozat teljes tében növekedt népfrent számára és a népfrentnek való kiterjesztés jobban hangsúlyoz a különböző, ezban való hatalm országban és Frsietetni fogják a sít is.

A fa megd

A határozatnak hogy a demokratiási megyében akadályozza meg támogatott fasisz kulását. Most támogatni kényes maga részéről is a fasiszta mozgalom many megakadályratikus erők kom Mihailache jogos szólo hirt. A de tvedésbe esnek, futó agos sikereit fascizáló erőket, ják az offenzívát ismeri azt is, hó végzett elegendő kítása érdekében. A fenti megáll munkaterv és cél venciát szünte le

A munkás, párt tömegek mozgósásági, politikai jegyében. Ezek a moks. atikus szabad mányának a demoe elleni mesterkedés egész országra kijaít kell hogy szoz Szoros együttmű oszoptokkal, küllő jáva, amelynek p ket nyujt az egész Tényleges együtt mehedintj nemzeti kel, amelyek közt tásoakra, valamint akik a népfrent a kán keritke a k

A nemzeti párt és szociáldem összes többi a magatartást tanu szervezeteinek tám Részvétele az összásokon (aradi v sok, stb.) a dem

Az antifasiszta demokrata front részletes munkatervben dolgozta ki a jobboldali szélsőségek elleni küzdelem lehetőségét és irányvonalát

Mik a lehetőségei egy átfogó méretű országos demokrata front kialakításának. A mehedinji és hunedoarai választások eredményeinek hatása a román demokráciára

Bucuresti, március 3. A Demokrata Blokk központi tanácsa február 21-én tartotta meg gyűlését, amikor is Constantinescu Iasi professzor, a blokk elnöke, ismertette az alakulat legközelebbi célkitűzéseit és programját. A Dimineata a gyűlés határozatairól az alábbi részletes tudósítást közli:

A demokrácia győzelme a részleges választásokon

Dr. Lupu mehedinji és Ghita Pop hunedoarai megválasztása a demokrácia minimális programja alapján, amelyet ezek a politikusok vállaltak, kettős értékű. Egyfelől rámutat a tömegeknek a demokratikus szabadságok utáni vágyára, valamint arra, hogy ezek a tömegek védekezni akarnak a faszizmus banditizmusaival szemben. Másfelől a választások sikere arra mutat, hogy a demokratikus erők koncentrációja tudta legyőzni a fasisztákat a választáson, tehát csak a népfrontnak az egész országban való gyors kiépítése győzhet le teljesen a faszizmust minden megnyitkozásában és az egész ország területén.

A választási kampány és annak eredményei megnövelték a népfront híveinek számát a demokratikus pártokban (nemzeti parasztpárt, szociáldemokrata párt és radikális parasztpárt) a munkásszervezetekben és egyéb közéletben, mint ahogyan a népfront kialakítása tekintetében történelmi jelentőségű lehet a lapusnamegyei radikális parasztpárti tagozat teljes lecsatkozása. Jelentős mértékben növekedett tehát a munkácsi terület a népfront számára a demokratikus pártokban és a népfrontnak az egész ország területére való kiterjesztésének szükségessége egyre jobban hangsúlyozódik ki. A népfrontoknak a különböző, európai antifasiszta országokban való hatalmas előretörése, így Spanyolországban és Franciaországban, valószínűleg siettetni fogják a román népfront kialakulását is.

A fasiszta erők és a népfront megalakulása elleni harc

A határozatnak ez a része rámutat arra, hogy a demokratikus erőknek a két választási megyében való egyesülése csak részben akadályozta meg a Tatarescu-ko mány általi támogatott fasiszták munkatervének kialakulását. Most a keresztény nemzeti párt támogatni kényszerül a kormányt, mely a maga részéről is az egész vonalon folytatja a fasiszta mozgalom bátorítását. Eccolió: a kormány megakadályozni kényszerül a demokratikus erők koncentrációját és ezért terjeszti Mihailache jogos kormányutódlási igényeiről szóló híreit. A demokratikus pártok gyakran tévedésbe esnek, mert tulbecsülik az eddigi futó agos sikereket, lebecsülik a fasiszta és fasiszáló erőket, holott ezek tovább folytatják az offenzívát. A határozat egyben elismeri azt is, hogy a demokrata front sem végzett elegendő munkát a népfront megalakítása érdekében.

A fenti megállapításokból a következő munkaterv és célkitűzési program következik: a) a fasiszta erők elleni harc; b) a népfront megalakulása; c) a demokratikus erők koncentrációja; d) a munkaterv.

A munkaterv

A munkás-, paraszt-, iparos- és tisztviselő-tömegek mozgósításának megerősítése gazdasági, politikai és mindennapi követeléseik jegyében. Ezek a követelések a polgári demokratikus szabadságok védelmében és a kormányban a demokrata népfront kialakítása elleni mesterkedéseivel szemben széles és az egész országra kiterjedő népmozgalom alapjait kell hogy szolgálják.

Szoros együttműködés a népfrontot alakító csoportokkal, különösképpen az ekékek frontjával, amelynek programja széles lehetőségeket nyújt az egész ország parasztságában.

Tényleges együttműködés a hunedoarai és mehedinji nemzeti parasztpárti szervezetekkel, amelyek közös frontba léptek a választásokra, valamint azokkal a képviselőkkel is, akik a népfront minimális programja alapján kerütek a kormányba.

A nemzeti parasztpárt, radikális parasztpárt és szociáldemokrata párt, valamint az összes többi a népfronttal szemben kedvező magatartást tanúsító pártok vezetőinek és szervezeteinek támogatása.

Részvétel az összes politikai megnyilatkozásokon (aradi választás, közszépi választások, stb.) a demokratikus erők koncentrá-

ciója és a népfront kialakítása céljából.

A politikai összeköttetés fenntartása és a tárgyalások folytatása a nemzeti parasztpárt és a radikális parasztpárt vezetőségével a januári javaslatok és a jelenlegi helyzet szellemében, hogy a népfront kialakítása megvalósuljon. A szociáldemokrata pártnak tett javaslat megismétlése, mert a párt még nem válaszolt a demokrata front ajánlatára.

Nagy tömegmozgalom megalakítása és a demokratikus pártokkal együtt harc beindítása az Anna Pauker és a Constantinescu Iasi ellen indított antifasiszta perek megszüntetése érdekében.

Végül a határozat erőteljes szervezőmunkát ígér be elsősorban a fővárosban és az egész ország területén az antifasiszta erők egy frontban való tömörítésére.

A Gestapo megölt egy berlini zsidót

Fajgyalázzal vádolták, holott jóval a nürnbergi törvények előtt kötött házasságot árja feleségével

Prága, március 3. Néhány nappal ezelőtt a berlini titkosrendőrség, a Gestapo őrizetbe vette Fritz Baron berlini zsidó lakost „fajgyalázzal” vádjával. Letaróztatták annak ellenére, hogy árja születési feleségével szabályszerűen megesküdött és a házasságot jóval a nürnbergi törvények meghirdetése előtt kötötték.

Február 25-én a titkosrendőrség részéről kis ládába nyújtották át Fritz Baron feleségének. A ládában férje hamvai voltak. Mind-

össze annyit közöltek vele, hogy férje a rendőri kihallgatás alatt „hirtelen” meghalt.

Természetesen senki sem hiszi, hogy Baron halála oly „hirtelen” történt, mint ahogy azt a rendőrség közli. Ebben az esetben ugyanis a holttestet ki kellett volna szolgáltatni az özvegynek. Hogy ez nem történt meg, hanem csak porait adták át, ez csak azért történhetett, mert a rendőrség szükségesnek tartotta eltitkolni azoknak a kizsákoltnak a nyomait, amelyek Fritz Baron halálát előidézték.

Select Mozgó

Jön:

Fekete rózsák

főszerepekben: **Lilian Harvey és Willy Fritsch**

1936 elején 16.240.000 a zsidók száma a világon

A legújabb statisztika a zsidóság számszerű világhelyzetéről

Varsó, február 3. A jiddis tudományos intézet lapjának márciusi kiadásában Jacob Lestschinsky, az intézet gazdasági-statisztikai osztályának tudományos titkára nagyszabású munkát közöl a zsidók számára a világon.

Lestschinsky számítása szerint 1936 elején 16.240.000 a zsidók száma az egész világon. Az elmúlt tíz esztendő alatt 1.300.000-el növekedett a zsidók száma. Az 1925-től 1930-ig 700.000 az emelkedés, vagyis átlagosan 140.000 lélekkel gyarapodott a zsidók száma évente. A természetes szaporulat a zsidóknál is visszafajlődésben van, mint ahogy a többi népeknél. Ennek oka nem a nagyobb halandóság, hanem a születések számának csökkentése.

A zsidók megoszlása a világ különböző országaiban között nem változott lényegesen az elmúlt évtized alatt. A zsidóknak több mint

60 százaléka, közel 10 millió, Európában él, több mint 30 százaléka, kerekén 5 millió Amerikában, 5 százaléka, több mint egymillió, Ázsiában. Ausztráliában mindössze 30.000 zsidó él. A zsidó nép kétharmada, több mint 10 millió lélek, három országban lakik: az északamerikai Egyesült Államokban (4.450.000), Lengyelországban (3.150.000), Szovjetországban (3.080.000). A zsidóság többi tömegei 80 ország között oszlanak meg. Csak négy államban lakik több mint egymillió zsidó: a fenti három országban és Romániában. Száz ezer léleknel nagyobb zsidó lakosság 17 országban él, amelyek az egész zsidóság 93 százalékát, 15 millió lelket foglalnak magukban. A zsidók abszolút száma mindenütt emelkedett Németország, Ausztria, Magyarország, Olaszország, Svájc és Törökország kivételével.

Egy oradeai kiskereskedő kalandja a végrehajtóval és a rendőrrel a cluji hadbíró előtt

Husz napra ítélték Kohn Áront, mert megsértette a végrehajtót

Cluj, március 3. Egy oradeai szatócs felett itélkezett kedden délelőtt a cluji hadbíró, Kohn Áron egy Ciobata nevű végrehajtó, egy dobos és egy rendőr nem kevesebbel vádolták, mint azzal, hogy amikor üzletében jártak árverezni, előbb szidalmazta őket, majd mind a hármat ültetelte, sőt a rendőrt kétszer a földre is taszította.

Kohn Áron kihallgatásakor azt vallotta,

hogy semmilyen adóhátraléka nem volt, ismeretlen tartozásért akartak árverezni nála, ki akarták üríteni az üzletet, mire kétségbeesetten kérte a végrehajtót, hogy várjon néhány percig, míg a pénzügyvizsgálóságon utananéz az ügynek. Amikor a hatósági közegek erre hajlandók nem voltak, becsukta az ajtót és a kaput, hogy az árverezés ségnyenétől megzabadjuljon. Erre őt is, feleségét is súlyosan el-

verték, szidalmazták, mire ő is szidalmazkál felelt, de tettelegességre nem vetemedett.

A kihallgatott tanuk között senkiséme erősítette meg a három vádló állításait. A felvonult tanuk, — zsidók, magyarok, románok — Kohn Áron vevői, csak azt látták, hogy Kohn Áron verték, de egyik sem látta, hogy Kohn Áron erőszakoskodott volna.

Az ügyész a védelem tanuinak szavahihetőségét vitatta és Kohn Áron súlyos megbüntetését kérte tetteleges hatóságértés címén.

Dr. Mayer Titus védő kimutatta, hogy tetteleges sértésről szó sem lehet, mert logikailag is abszurdum, hogy egy öreg zsidó szatócs, három marcona hatósági embert bántalmazni tudjon. Kohn Áronnál jogtalanul árvereztek, megverték súlyosan őt és feleségét és most mégis ő került bíróság elé. Lehet, hogy inzultáló szavakat használt, de ezeket provokációra tette, mikor jogtalanul ki akarták üríteni üzletét és ültetelték.

A bíróság határozatra vonult vissza azután, majd kihirdette a verdiktet, amely tetteleges sértésben nem találja bűnösnek Kohn Áront, de bűnösnek találta fenyegetőzésekkel való hatóságértésben, ami miatt az enyhítő körülmények figyelembevételével 20 napi fogházra és kétezer lej perköltségre ítélte Kohn Áront.

Rav Fischmann Romániában

Rav Fischmann a Cionista Világszervezet Exekutívájának tagja Romániában tartózkodik és a Cionista Szervezet kereteinek a kiszélesítését és megerősítését óhajtja működésével előmozdítani. Rav Fischmann Erdélyi községe már ismeri, többször volt alkalma kiváló szónoki képességeiről meggyőződni. Finom humora, mely egész egyéniségét előlnti, mély zsidó tudása, melynek fokmérője az, hogy 23 ezer kötetből álló privát könyvtára van, Erec Jisráél iránti törhetetlen rajongása és mint a zsidó nép egységének apostola a zsidóság igaz veretőjévé emelik őt, függetlenül minden politikai vagy párttagozódástól.

Rav Fischmann Timisoaran keresztül érkezett Romániába, ahol két napot töltött és az E. Zs. N. Sz. Kisintéző Bizottságával megbeszéléseket folytatott belső cionista politikai és szervezeti problémákról. Folyó hó 26-án szerdán zsufolásig megtelt a Hanoar otthon, hogy Rav Fischmann előadását Temesvár zsidó közönsége meghallgassa.

Alant közöljük Rav Fischmann további romániai programját, annál is inkább, mert ezen helységek környékének zsidósága igényt tart Rav Fischmann előadásának meghallgatására:

Február 29., március 1. Cernusiban volt ahol a Cionista Szervezet országos konferencián vett részt.

Március 3—4. Balti és Marcalesi helységekben tart előadást.

Március 5—9. Chisinău, Ungheni és Jasiban tart előadásokat.

Március 11—12. Bucurestiben.

Március 13—14. Oradean.

Március 15. esetleg Cluj, ahol az E. Zs. N. Sz. országos értekezletet hív össze a helyicsoporthoz és pártok képviselőinek részvételével.

Március 16—17. Sighet. Ahol az E. Zs. N. Sz. ottani helyicsoportha megalakulásának 15 éves évfordulóját ünnepli Rav Fischmann részvételével. Erdélyi turnéja után Rav Fischmann Csehszlovákiába távozik.

MUNKAS-MOZGÓ

Str. Văii 7.

Str. Văii 7.

Szerdán, csütörtökön, pénteken 3, 4¹/₂, 6, 7¹/₂ és 9-kor, szombaton, márc. 7-én nincs előadás

I. NAGYVÁROSI ÉISZAKH

Főszereplő: GUSTAV FRÖHJICH

II. KACAGÓ SZEMEK

Főszereplő: SHIRLEY TEMPLE.

KÖZGAZDASÁG

Az Angol-Magyar Bank ideai mérlege az üzletmenet általános élénküléséről tesz tanúságot

Az Angol-Magyar Bank Rt. igazgatósága február 15-én tartott ülésében megállapította az 1935. üzletév mérlegét, mely az előző évről áthozott 242.425.64 P betudásával 1.178.378.61 P tiszta nyereséget tüntet fel.

A lefolyt évben a gazdasági válság enyhülésének újabb jelei mutatkoztak és az intézet alant mérlegadatai is számottevő további fejlődésről s az üzletmenet általános élénküléséről tesznek tanúságot. Ennek megfelelően az eredményszámra a bruttó nyereség — a kamatjövödelmek a gazdaságvédelmi rendelkezések következtében beállott hányatlanság, valamint az áruüzlet hozamának csökkenése ellenére — 5.1 millió P-re emelkedett. Az eredményt azonban csökkentette az a körülmény, hogy a leírások tétele az előző évi 539.000 P-vel szemben 651.000 P-re emelkedett, minthogy — a mérlegen belül keresztülvitt jelentékeny rendkívüli tartalékosokon felül — leírásra kerültek a legújabb gazdaságvédelmi rendelkezések folytán az intézet terhelő engedélymentes is. Ezenkívül befolyásolta a végeredményt a személyi és dologi költségek némi emelkedése, amely főként a kisebb javadalmazás tisztviselőinek jutatót; fizetésjavítások és a nyugdíjpénztári tagfelvételek újbóli megindításával kapcsolatban a bankot terhelő nyugdíjjárulékok növekedése miatt állt elő.

A fenti nyereségyegyenleg lehetővé tenné ugyan osztalék fizetését, azonban a még mindig nem konszolidált általános gazdasági helyzetre való tekintettel, az igazgatóság a nagy részvényesekkel egyetértően ezidén is fenntartja azt az álláspontját, hogy az elért tiszta nyereség az intézet erejének növelésére használtassék fel és ezért azt az indítványt fogja a március 2-ára egybehívandó 45. évi rendes közgyűlés elé terjeszteni, hogy a rendelkezésre álló összegből 600.000 P a tartalékok, 350.000 P a nyug- és kegydíjalapok dotálására fordítassék, míg a fennmaradó 228.378.61 P az 1936. üzletév számlájára vitessék át.

A mérleg tételei közül kiemelendő, hogy egy a takarékbetétkönyvekre, mint folyószámlára elhelyezett betétek állománya lényegesen szaporodott, amennyiben a takarékbetétek 33.7 millió pengőről 39.9 millió P-re, a folyószámlabetétek pedig 40.1 millióról 43.2 millió P-re, az összes befőtállomány tehát 73.8 millió P-ről 83.1 millió P-re, vagyis

9.3 millió P-vel emelkedett. Ez a jelentős betétemelkedés annál figyelemreméltóbb, mert a közönség széles köréből jelentkező betevők számának nagy növekedésével járt együtt.

A bank mobilitásának kedvező állását jellemzi, hogy a nála takaré- és folyószámlabetétként elhelyezett összegnek túlnyomó részét tartotta készpénzben, bankári követelésekben és váltókban; a pénzügyi készletek és bankári követelések összege az előző évi 13.1 millió P-ről 13.6 millió P-re, a váltótárca pedig az 1934. évi 48.1 millió P-ről 53.2 millió P-re emelkedett.

A váltószámlatörlesztési forgalom az előző évi 329 millióról 358 millió P-re emelkedett.

A hitelezők tétele az előző évi 27.9 millió P-ről 27.4 millióra csökkent. E tétel túlnyomó része a bank angol és egyéb külföldi szoros baráti összeköttetési által az intézet ügyfelei részére a bank garanciájával korábban nyújtott hitelekkel áll.

Az adósság és az értékpapírokra és árukra adott előlegek tétele az előző évi 55.4 millió P-ről 57.4 millió P-re emelkedett. Ezeknek a tételeknek, valamint a váltóforgalomnak és a kezességeknek emelkedése bizonyítja annak, hogy a bank ügyfeleinek hitelezését a jelenlegi gazdasági viszonyok között is a legnagyobb méltányossággal elvégzte ki és új hitelek engedélyezésével is rendelkezésre állott a gazdasági életnek.

Az értékpapírtárca és az értéktételek értékelése a 100/1936. sz. kormányrendelet intézkedéseinek tulmenő konzervatív elvek szerint történt.

A jelzálogköcsörök állománya, visszafizetések folytán további 1.1 millió P-vel apadt.

A kezességek tétele 13.7 millióról 14.2 millió P-re emelkedett. E tétel alatt a bank kizárólag az ügyfeleinek befőtállomány rendelkezésére bocsátott óvadékokat és kezességeket tartja nyilván.

A bank érdekkörébe tartozó, ugyszóval valamennyi ipari és kereskedelmi vállalatnál már az 1934. évben észlelt javulás a lefolyt esztendőben fokozódott; a forgalom emelkedésével a legtöbb vállalat üzleteredménye is megjavult, ami legközvetlenebbi közgyűléseik határozataiban is kifejezésre fog jutni osztalékfizetés formájában olyan vállalatoknál is, amelyek az elmúlt években nem fizettek osztalékot.

Mit tartalmaz a devizavétségek amnesztiájáról szóló törvényjavaslat?

Az alábbiakban közöljük a devizakihágások amnesztiájáról szóló törvényjavaslat teljes szövegét abban a formában, ahogyan azt a szenátus megszavazta:

„Azok az iparosok és kereskedők, akik a devizatorvény rendelkezéseinek értelmében, a jelenlegi törvénynek a törvényhozó testületkezelésére való betérjesztése napjáig devizaigénylési kérelemmel fordultak a Banca Nationalához, mérsekelhetik a deklarációban kimutatott összeget, lemondhatnak arról, vagy újabb deklarációt tehetnek.

A módosító, vagy lemondó deklarációk a jelenlegi törvény publikálásától számított negyven napon belül nyújtandók be.

Mindazok, akik az előző szakaszokban említett nyilatkozatokat az előirt időn belül beadják, mentesülnek az 1932. év október 1-én közzétett devizatorvény ötödik szakaszában foglalt és az engedély nélküli külföldi kifizetésekre vonatkozó büntetésektől.

Hasonlóképpen mentesülnek az eljárás és a büntetés alól mindazon iparosok és kereskedők, akik külföldi kereskedelmi tartozásaik részben, vagy teljes kifizetése érdekében, törvényes engedély nélkül vittek ki összegeket, vagy az 1932. évi devizatorvény, ennek módosításai és végrehajtási utasítása ellen szegülve szereztek be és használtak fel fizetési eszközöket, amennyiben ezeket a kifizetéseket a jelen törvény életbeléptetésétől számított negyven napon belül a Banca Nationala tudomására adják.

Mindazok az iparosok és kereskedők, akik az előirt idő alatt nem adják be a fentebb említett nyilatkozatokat, vagy akikről bebizonyosodik, hogy hamis nyilatkozatokat tettek, az 1932. évi devizatorvényben előirt büntetések háromszorosával sújthatók.

Mindazon a kereskedelmi könyvekbe eszközölt bejegyzések, amelyek a jelen törvény promulgálásától számított negyven napon belül fognak bevezetett s amely bejegyzések oly műveletekre vonatkoznak, amelyek a jelen törvényben meg vannak említve (devizavétségek), úgy tekintetnek, mintha szabályszerűen történtek volna úgy a kereskedelmi törvények, mint a pénzügyi törvények szempontjából, bármi is legyen ezen műveletek tényleges keresztülvitelének ideje.

Kivételnek ezen törvény kedvezményei alól azok a bűnösök, bűnrészesek és tettestársaik, akiknek cselekedetei a bírói fórumok elé kerülnek, akár vizsgálati stádiumban, akár bírói eldöntés alatt legyenek.

A Banca Nationala új körrendeletet küldött fiókjaihoz, amelyben felhívja figyelmüket arra a korábbi rendelkezésére, mely szerint az átutalásokra apróbetűs tételek ellenértékét 15 napon belül be kell fizetni, ellenkező esetben az apróbetűs érvényét veszti.

Árutörszédet állítanak fel Saturnaren. A hivatalos lap február 29-i számában megjelent a satumare árutörszéd felállítását engedélyező rendelet.

KÉTFÉLE SORSJÁTÉK VAN:
AZ EGYIK AZOK SZÁMÁRA,
AKIK **SOKAT AKARNAK NYERNI;**
A MÁSIK AZOKNAK,
AKIK **KEVESEET AKARNAK KOCKÁZTATNI**

A ROMÁN ÁLLAMI SORSJÁTÉK minden igénynek megfelel

A román sorsjegy ára mérsékelt, de amellet azt a lehetőséget nyújtja, hogy egy negyed sorsjeggyel egy milliót nyerhessen!

A nyeremények elosztása igen érdekes. Megadja a lehetőséget, hogy sokáig játszson és kivárhassa a nagy nyereményeket nagy költség nélkül!

Egész sorsjegy ára 800.- lei
Negyed sorsjegy ára 200.- lei
200 LEVEL NYERHET EGY MILLIÓT
a havonkénti húzásokon
Az 1. oszt. húzása március 15-én
Vásároljon sorsjegyeket idejében

Az adóutifizetések tengeri kigyója ügyében bucaresti jelentéseink szerint a pénzügyminisztérium újabb rendelkezés kiadására készül, amely hírek szerint elég méltányos álláspont elfogadását jelenti. Ismeretes, hogy ezeknek a tulfizetéseknek a folyó költségvetési év terhére való átvitelezését nem engedte meg a minisztérium. Ezt a tilalmat több érdekelt adófizető polgár konstatacióval támadta meg a bíróság előtt, amely a panaszoknak helyt is adott és kötelezte a

kinestát a tulfizetésektől származó követelések kompenzálására. Bizonyára ezek a bírói döntések bírták rá a kormányt, hogy eredeti álláspontján enyhítsen. Az az új rendelkezés ugyanis, amelyről fentebb emlitést tettünk, állítólag úgy fog rendelkezni, hogy azok az adóutifizetések, amelyek költségvetésekből származnak, a folyó költségvetési év terhére elszámolhatók lesznek. Ez a rendelkezés nem vonatkozik az adóhórok vagy más állami kötvények révén előállt tulfizetésekre.

SPORT

Különösen izgalmasnak ígérkezik a Nemzeti Bajnokság

Bucuresti inspektor vizsgálja a vasárnapi clujai botrányt

Cluj, március 3. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság első tavaszi fordulójának eredményei sportköri körben élénk kommentárlások tárgyát képezik. A bajnokság amugyis visszaszóló táblázata, amint az előrelátható volt, egyáltalán nem látszik utmutatásul a kialakuló mezőnyre. Igen érdekes a helyzet például pillanatnyilag, amikor az élen a NAC áll két pont előnyvel a Gloria, Venus és AMTE előtt. Az ötödik helyen áll a Ripensia, majd a három közepen álló, de pozíciójában egyáltalán nem biztosított Kinizi, CFR és Crisana, majd három egyesület: Universitatea, Juventus és Viktoria 9-9 ponttal, végül az utolsó helyezett Unirea Tricolor 8 ponttal. Ime, egy forduló után, mennyit változott a helyzet. Ez mindennél jobban bizonyítja, milyen nagy küzdelemre van kilátás az elsősegéért, de még ennél is nagyobb az utolsó hely elkerüléséért.

Az első forduló legnagyobb meglepetését, de teljesen reális teljesítményét az Universitatea hozta, amely rendkívül értékes, megérdemelt győzelmes a Venus fölött az utolsó helyről a kiencedikre ugrott. Az Universitatea együttese, mint már tegnap megállapítottuk, Szaniszlónak a közép-satár posztjára való beállításával igen komoly erősitést nyert. A csatárossal klasszikus tudású irányítója ezúttal is bebizonyította, hogy egyike az ország legtechnikusabb, legátitűbb

támadó játékosának. Pazar kömpasszokkal, villámgyors lövésekkel, technikai húzásokkal tüntette ki ezúttal is magát. Személyében az Universitatea esélyei legaabb ötven százalékkal növekedtek, mert Szaniszló lendületes, áttűró játéka nagyban van kihatással az egész csatárossor — amely eddig sok kívánnivalót hagyott maga után — játékára. Szaniszló ötletesen elgondolt szélre adott labdával a kitűnő Naftali minden lefutása veszélyt jelentett a Venus kapujára, amelynek igazolására elég megemlíteni, hogy mindkét gólt a Szaniszló-Naftali akciók eredménye. Az Universitatea ha mai kitűnő formáját tartja és a jelek szerint tartani fogja, véglegesen elkerült a veszélyes zónából.

A nap másik meglepetését az AMTE győze me hozta a Ripensia fölött. A Ripensia a vereség révén az ötödik helyre jutott 14 ponttal, bár az első NAC-tól csak három pont választja el. Mégis küzdelmes utnak látszik az ére visszakerülni...

Összefoglalva, ismét ál a megállapítás: a Nemzeti Bajnokság tavaszi küzdelme különösen érdekesnek és izgalmasnak ígérkezik.

A bajnokság állása különben a következő:

1. NAC	12	8	1	3	26:16	17
2. Gloria	12	7	1	4	30:25	15
3. Venus	12	6	3	3	30:18	15
4. AMTE	12	6	3	3	20:17	15
5. Ripensia	12	5	4	3	31:23	14
6. Kinizi	12	5	1	6	22:35	11
7. CFR	12	5	0	7	27:27	10
8. Crisana	11	4	2	5	23:21	10
9. Universitatea	12	4	3	5	15:18	9
10. Juventus	11	3	3	5	18:19	9
11. Romania	12	3	3	6	25:34	9
12. Unirea Tricolor	12	2	4	6	28:33	8

A vasárnapi U-Venus me közben történt botrányok ügyében a belügyminisztérium vizsgálatot rendelt el, amelynek lefolytatásával Amărăscu inspektorot bízták meg, aki elutazott Clujra. Ettől függetlenül az ügy a sportfórumok előtt is szerepelni fog.

Uj szt

Ezúttal a k

Cluj, március. Alig csendesedtek az utrájkának hullá szor katedráért máris újból sztrá természetudomán fiaika szakos hall diákság mostani tal anyagi termés hány nappal ezelő közölte 100 diáki hallgatók névsorát évre esedékes tan

A hír hallatára ka szakos diákok az egyetemről kiz és egyúttesen sztr A fakultás dék Bucurestiben tartó itörésekor, majd visszatért Clujra kat, hogy azonnal

Walt nem fo

Elárulta, hogy

Párizs, március. társügyi kormány e saság elsőke tud lovagkeresztjével t a világhírű film egér-filmek szer él. Az ottani franc tüntetést a művés nép és a kormány caitat fejezte ki n

Walt Disney me a kitüntetést, de lajdoképpen nem Cohl francia művé a filmrajz-sorozat ott volna a Miky ben felhívta a fra arra, hogy zseniál szegény ember, v

Az Ujsá

NA

Steph zsidók

Newyork, március. munk arra, hogy an rökben nem fogdát bert Samuel és tá német zsidók érdeke vezők, cionisták megadták a kellő de egációnak és tek közvélemény is nag a delegációt — tar tikától mindaddig, Amerikában tartózk sok kifogás merült rikai zsidó vezető k az, hogy magániniciá kes testületek és fő megkerülésével. A m nak egy a Joint-körö nisták egy új alakú Herbert Samuel vet sok ma már nem k élenkább formában zére. Különösen na a kritika, amit Loui cionista szervezet a Samuel-akció fölöt szus végrehaj óbizot Legújában Stephé dó kongresszus első Samuel-akció ellen. A resszus rói osztályán

Uj sztrájk a cluji egyetemen

Ezuttal a kémikusok és fizikusok sztrájkolnak a magas tandíj miatt

Cluj, március 3. (Az Uj Kelet tud.) Alig csendesedtek el a bölcészeti fakultás sztrájkjának hullámai, amely két professzor katedráért folyó harcra tört ki, máris újból sztrájk van az egyetemen: a természettudományi fakultásnak kémia és fizika szakos hallgatói sztrájkolnak. A diákság mostani demonstrációjának ezuttal anyagi természetű okai vannak. Néhány nappal ezelőtt a fakultás dékánátusa közölte 100 diákkal, hogy törlik őket a hallgatók névsorából, mert a második fél-évre esedékes tandíjat nem fizették meg.

A hír hallatára az összes kémia és fizika szakos diákok szolidaritást vállaltak az egyetemről kizárt száz diáktársukkal és együttesen sztrájkba léptek.

A fakultás dékánja dr. Breba professzor Bucurestiben tartózkodott éppen a sztrájk kitörésekor, majd a hír hallatára azonnal visszatért Clujra és felszólította a diákokat, hogy azonnal hagyják abba a sztrájkot és jelenjenek meg az előadásokon. Eltenkező esetben az elmulasztott órákat igazolatlanoknak fogják minősíteni és három igazolatlan óra az egész év elvesztését vonja maga után.

A diákság egyik vezetője azonban kijelentette, hogy nem hagyják abba a közös tiltakozást, amíg a dékánátushoz benyújtott memorandumuk pontjait nem teljesítik. A memorandum két fő pontjában a diákság arra kéri a fakultás dékánátusát, hogy száz kizárt diáktársukat vegyék vissza és a hátrélvő kiegyenlített tandíjat csak a fél év végén fizethessék meg.

A dékánátus még nem válaszolt a diákság memorandumára. Egyelőre nem lehet tudni, hogy mikor ér véget ez az újabb diáksztrájk. Mindenesetre évek óta nem fordult elő, hogy ilyen gyors egymásutánban tört volna ki sztrájk az egyetemi ifjúság körében.

Walt Disney, mint érdemtelen, nem fogadta el a becsületrendet

Elárulta, hogy a rajzfilm feltalálója egy nyomorgó francia aggyastán

Párizs, március 3. A francia oktatásiügyi kormány előterjesztésére a köztársaság elnöke tudvalegőleg a becsületrend lovagkeresztjével tüntette ki Walt Disneyt, a világhírű filmrajzolóművészt, a Mikieger-filmek szerzőjét, aki Hollywoodban él. Az ottani francia főkonzul elvitte a kitüntetést a művésznek s egyben a francia nép és a kormány nevében szerencsekívánatait fejezte ki neki.

Walt Disney meghiúsította köszönte meg a kitüntetést, de kijelentette, hogy az tulajdonképpen nem neki jár, hanem Emil Cohl francia művésznek. Cohl a feltalálója a filmrajz-sorozatoknak, nélküle nem jutott volna a Mikieger gondolatára, egyben felhívta a francia főkonzul figyelmét arra, hogy zseniális honfitársa nagyon szegény ember, valósággal inséghen él

Párizsban. A hollywoodi francia főkonzul sietett ezt jelenteni Párizsba a szépművészetek minisztériumának, ahol senkinek sem volt sejtelve Emil Cohl rajzolóművész létezéséről. A minisztérium rendőrügynökök útján felkutatta Párizs egyik messze külvárosában egy bérkaszánya legfelsőbb emeletének szegényes szobájában akadtak rá. Emil Cohl 82 éves, a város szegényalajpából havonta 100 frank kegydíjat huz, mert teljesen keresetképtelen. A minisztérium megállapította, hogy csakugyan ő a filmrajz-sorozat feltalálója, de nem volt gyakorlati érzéke a találmány értékesítéséhez. A kormány úgy határozott, hogy Emil Cohl élete fogytáig olyan összeget fog huzni az államtól, amelyből gondtalanul élhet.

Az Ujságíróklubban ma, szerdán este:

NAGY TOMBOLA

értékes nyereményekkel

Stephen Wise a németországi zsidók tömeges kivonulása ellen

Newyork, március 3. Több ízben rámutattunk arra, hogy amerikai zsidó nemzeti körökben nem fogadták fentartás nélkül Herbert Samuel és társainak mentőakcióját a német zsidók érdekében. Az amerikai zsidó vezetők, cionisták és nem-cionisták egyaránt megadták a kellő tiszteletet az angol zsidó delegációnak és tekintve, hogy a nem-cionista közvélemény is nagy szimpátiával fogadja a delegációt — tartózkodtak a nyilvános kritikától mindaddig, amíg a delegáció tagjai Amerikában tartózkodtak. Bensőség azonban sok kifogás merült fel az akció ellen az amerikai zsidó vezető körökben. Az első kifogás az, hogy magánkezelésű a szervezet, az illetékes testületek és fórumok (Jewish Agency) megkerülésével. A másik az, hogy ellene vannak egy Joint-körök, mint az amerikai cionisták egy új alakulat létesítésének, amit Herbert Samuel vett tervébe. Ezek a kifogások ma már nem képeznek titkot és egyre lényegesebb formában jutnak nyilvános kifejezésre. Különösen nagy felhajtást keltett az a kritika, amit Louis Lipsky, az amerikai cionista szervezet díszelnöke gyakorolt a Samuel-akció fölött a zsidó világkongresszus végrehajobizottságának párizsi ülésén. Legujabban Stephen Wise, az amerikai zsidó kongresszus elnöke emelte fel szavát a Samuel-akció ellen. Az amerikai zsidó kongresszus női osztályának ülésén dr. Stephen

Wise élesen szembehelyezkedett a németországi zsidók tömeges kivándorlásának terve ellen. — Mi, amerikai zsidók — mondotta dr. Wise — nem tekintjük feladatunknak a zsidó gazdagok megmentését. A mi célunk a zsidó becsület megmentése és a zsidók életbiztonságáról való gondoskodás. Harcolni fogunk minden olyan kísérlet és terv ellen, mely közvetve, vagy közvetlenül a világgazdaság nemet náciárukkal való elárasztásával és egy a német exportot támogató Schacht-Bank létesítésével jár együtt.

Dr. Frank Bohn, az amerikai zsidó kongresszus másik vezetőembere ugyancsak elvetette azt a tervet, amely százezer német zsidó kivándorlását irányozta elő. Esztelenségnek minősítette ezt a tervet, miután a mai körülmények között nincs lehetőség ilyen embertömeg letelepítésére más országokban.

— Halálórák. Kedden meghalt Clujon özvegy Jakobi Mórné, születetű Deutsch Berta, hetvenöt éves korában. A vallásos életet élő úrnő leánya volt Deutsch Bernát sintereagi földbirtokosnak, aki közeli rokona és tanítványa volt a pozsonyi gaon Chaszam Szofernek. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz a Capitan Ignatiu 18 számú gyászházban. A megboldogultban dr. Jakobi Emil ügyvéd, volt szenátor anyját gyászolja.

Háriszer
amely meghülés, fejfájás gyomorrontás stb. esetén nagyszerűen hat, a

Valódi DIANA SÓSBORSEZT

Trónbeszédében az alkotmány módosításának szükségességét hangoztatta György görög király

Szofulisz nem tudott megegyezni Csaldarisszal

Athén, március 3. (Rador.) A parlament tegnapi megnyitáskor elhangzott trónbeszéd kiemeli, hogy Görögország kapcsolatai a többi országokkal kitűnőek. Rendkívül fontos e tekintetben a Balkán-paktum, amittől Görögország a Balkán békéjének megerősödését és a Balkánon lakó népek barátságának kimélyítését várja. Belpolitikai téren a normális viszonyok helyreállítása kívánatos. Ezért a parlamentnek olyan kormányt kell választania,

amely képes legyen erős kézbe venni a sok villongástól gyengített állami igazgatást.

Az uralkodó végül rámutatott arra, hogy a parlament hivatott revizió alá venni az alkotmány alapvető intézkedéseit.

Athén, március 3. (Rador.) Szofulis, a liberálisok vezére megjelent a királynál és közölte az okokat, amelyek miatt nem tudott megegyezésre jutni Csaldarisszal.

Harmincötmillió lejébe kerül Targu-Mures polgárainak Dandea Emil polgármestersége

Egy targumuresi többségi képviselő a képviselőházban leplezte le Dandea Emil törvénytelenégeit. A liberális pártban is a polgármester eltávolítását követelik

Targu-Mures, március 3. (Az Uj Kelet tud.) Nem az erdélyi kisebbségi sajtó terhére kell róni azt, hogy Dandea targumuresi polgármester olyan gyakran szerepel a nyilvánosság előtt. Az okot Dandea Emil urban kell keresni, aki hosszú közéleti működése alatt alaposan kiérdemelte, hogy nevét széles körökben ne emlegessék tuiságosan nagy rokonszenvvel. A kisebbségiek részéről tehát nem örvendő szimpátiának Dandea Emil, az a ábblakból pedig az derül ki, hogy a többségiek sem nagyon szeretik. Önként vetődik tehát fel a kérdés, hogy vajjon ki szereti Dandea Emilt.

A parlament egyik legutóbbi ülésén ugyanis dr. Baciu Aurel képviselő, a tg-muresi ügyvédi kamara dékánja intézett éles támadást Dandea ellen. Baciu liberális képviselő, Dandea pedig liberális városatyja. Ime mit mondott a liberális képviselő a liberális polgármesterről:

Parlamenti interpelláció Dandea ellen

— Tizenhatmillió kártérítési összeg a tg-muresi város jelenlegi gondja — mondotta Baciu Aurel — és ez az összeg könnyen 35 millió lejre szaporodhatik fel, amit a tg-muresi polgárság majd a zsebéből fog kifizetni. Dandea Emil volt az a zseniális ember, aki ennek a kártérítésnek a lehetőségét néhány tg-muresi nagyiparos számára megteremtette. 1923-ban Dandea beavatkozott a tg-muresi egyház malombérletébe és villanyjogába és miután az a ki nem vezetett eredményre, egyszerűen lekapesoltatta a malomprivilegizált villanyát. A nyilvánvalóan törvénytelen intézkedésre a református egyház perrel válaszolt, melynek során a református egyháznak 10 millió 500 ezer lejes kártérítést ítéltek meg a bírói fórumok.

Még 10 és félmillió

Ez a per azonban egész sereg hasonló természetű eljárásnak a lehetőségét teremtette meg.

— Van-e tudomása a belügyminiszter urnak — kérdezte Baciu —, hogy Zsigmond Lajos malombérlet a bucaresti semmitőszéken is megnyerte 6 és félmillió lejes perét a várossal szemben? Ugyanakkor a Schwartz Testvérek cég és a Schottel Lajos cég összesen 7 millió lej erejéig indított pereket, de

hasonló perek folynak kisebb bérlet részéről is és a semmitőszék már mindezekből tíz és félmillió lejt megítált.

— Az eözö rezsimben — mondotta Baciu —

a város jogtanácsosa az egyik kártérítési per tárgyalásán kérte, hogy terjesszék ki Dandea Emire a kártérítés felelősségét, mert a törvénytelen jogfosztó rendeletet ő adta ki. Ugyanakkor Dandea azzal érvelt, hogy rendeletét a belügyminisztérium jóváhagyta, tehát

a belügyminiszter is felelős, ezt a javaslatot azonban a bíróság elutasította.

Mégis Dandea a polgármester

Ezért váltott ki a város politikai körében általános megrökönyödést, hogy a liberálisok kormányajutása után mégis Dandea Emilt nevezték ki a város polgármesterévé. A szónok hangsúlyozta, hogy ebben a kényes helyzetben nem állhat a város élén éppen az a Dandea Emil, aki a polgárságot ennyire megkárosította és kérte a belügyminisztert, hogy állítsa valóságának bizonyítására vizsgálatot vezessen le.

— Ha a vizsgálat kéni fog — mondotta Baciu —, kénytelen lennék még részletesebb formában interpellálni és elmondani azt is, hogyan iratott elvárátaival könyvet és ujszöveget önmagáról és

hogyan jutott, sikerült reklámja révén, képességeit meg nem illető zsiros pozíciókba.

Ezekkel a reklámokkal törvénytelen tetteit akarta fedni Dandea és amennyiben a belügyminisztérium nem teszi meg a szükséges intézkedéseket, még érdekesebb bizonyítékokkal fog szolgálni a képviselőháznak a tg-muresi polgármesterről.

Baciu akciója nagy feltűnést keltett a megye többségi és kisebbségi lakosságánál egyaránt, mert Baciu nem is titkolja, hogy a végsőkig akarja folytatni a harcot Dandea Emil eltávolításáért.

— A Marpe Lőnefes teadulátája. Vasárnap délután tartotta a cluji Marpe Lőnefes rendes teadulátánját. A háziaszony tisztjét Rosenzweig Emanuelné, Kende Lipótné és Raibetz Benjaminszék urnők töltötték be. Teszler Jenőné érdekes előadást tartott.

Ön nem ismeri a SHELL OIL COMP. által kitémelt „FLINT-KOTE” szigetelő tökéletességét, mert ha ismerné, már rég nem lakna vizes lakásban. — Hívja fel az „Izoletern” céget Cluj, Regina Maria 22. sz., telefon 15.08, ahol díjmentes felvilágosítással szolgálnak.

A modern zenetanítás előfeltételei

Alábbi cikk néhány érdekes részletet tartalmaz Salamon Etelka clujai zenetanárnő nemrég tartott nagyszerű zenepedagógiai előadásából.

Egyetlen pálya nincs annyira kitéve a lelkesmeretlen és tudatlan kezdők kísérletezéseinek, mint a zenetanítás. Ennek oka részben az eredmények ellenőrizhetetlenségében van.

Már pedig a hiányos képzettségű zenetanárok többet ártnak, mint használnak a zenetanulóknak. Legfontosabb a növendéket mingyárt kezdő fokon jó kezébe adni. Az a laikus tévhit, hogy kezdőknek akármilyen mester jó, nagyon megbosszulja magát, mert a hibákat, amiket ilyenkor betanulnak, javítani kell, a javítás pedig nagyon kemény munkát és türelmet igényel, úgy a mester, mint a tanítvány részéről és nem mindenkinek van meg, még a kiváló pedagógusok között sem, a türelme, vagy képessége hozzá. Egy hibás tartást, vagy vonóvezetést, egy elmerített izületet néha éveket tartó keserves munkával is nehezen lehet kijavítani. Rengeteg tehetség vész így kárba, a helytelen, hibás kezdés miatt. Merem állítani és növendékeink bizonyítják, hogy jó vezetés mellett többre mennek 2-3 esztendő tanulással, mint rossz mesterrel 6-7 év alatt, sőt azt a nivót, amit helyes tanulással lassu, alapos, tudatos gyakorlással elérnek, azt rossz vezetővel soha el nem érhetik akármennyit is gyakorolnak.

A modern zenepedagógia legfontosabb ujítása az, hogy nem csupán mechanikus gyakorlással, többszörös és gyakran unalmasá váló ismétlésekkel igyekszik eredményt elérni, hanem pszichológiai alapon, belső elképzelések útján az akarat erősebb koncentrációjával, önfegyelmességgel. A zongora és hegedű közt csak az a különbség, hogy míg a zongora-pedagógia az utóbbi évtizedekben tért át az akusztikus alapon való tanításra, ami eddig el volt hanyagolva, addig a hegedű, amely eddig ugyis ólíván tisztán természetes hallásra volt alapítva, most a halláson kívül az értelemre támaszkodik, teljes elméleti tudásra. Ebben van főképpen a tükör a modern pedagógiának, mely a tanítást biztos elméleti alapokra fekteti, a pontos skála, hangköz, akkord-elméletre, a ritmika precíz ismeretére, olyanformán, hogy a növendék ha ránéz a kottára, már el tudja képzelni, hogyan fog az hangzani. Persze ehhez türelmet kell. Nem egyszerre, hanem lépésről-lépésre kell bevezetni a gyermekeket, felkeltetni az érdeklődését, hogy értesse is meg, hogy mit játszik. Így aztán megszokja, hogy tudatosan gondolkozva gyakoroljon, nem mechanikusan. A beidőzések precízebbek lesznek, kevesebb idő alatt tanulja meg a lelkét és mint hogy könnyebben tanul, több anyagot, jobban tud elvonzni a győzelemért, több kedvet is kap a játékhoz. Varró Margit a kiváló zongorapedagógus mondja: minél több gondot szentelünk a növendék helyes tanulási technikájának megalapozására, annál inkább sikerül eljélt venni a zenei hibák és hátrányos játékszokások elhárításának és annál kevesebb időt kell fordítani ezeknek irtására.

Persze ezt csak ott lehet megcsinálni, ahol a szülők támogatnak munkánkban. A pedagógus helyes megválasztása után a második legfontosabb dolog az, hogy a szülők mennyire tudnak segítségünkre lenni abban, hogy gyermekeikből jó zenészt neveljenek. Sajnos ez a legnehezebb probléma, mert a legtöbb szülő már eleve kijelenti, „nem akarok gyermekemből művészt nevelni“, vagy, hogy „elég, ha egy kicsit cincogni tud“. Végzetesen hibás felfogás ez. Azzal egy gyerekből sem lesz művész, ha megtanítjuk rendszeresen zenélni és nem tanítjuk direkt rosszul cincogni. Ellenben a fiatal gyermek szellemi és lelki fejlődésére rendkívül jótékonyan hat, ha zenével foglalkozik. Minden nagy pedagógusnak megegyezik erről a véleménye. A modern gyógypedagógia és orvostudomány fel is használja a zene üdvös hatását gyógyító eszközei között. Azonkívül sörakozást nyújt, társaságot a közös zenélések alkalmával elvonja a könnyebb fajsúlyú társaságtól és szórakozásuktól és lekötí a legnehezebb élvezet számára. Nincs kelleme-

sebb dolog a kamarazene és zenekari játék művelésénél. Ezt azok tudják, akinek részük van benne.

Egyik tanítványomnak végtelen finomlelkű édesanyja mondta nekem: „Ha csak annyit érek el a hegedűtanítással, hogy ha majd választani kell a fiamnak az orfeum és a hangverseny között az utóbbit választja, akkor elértem a céltomat.“

Természetesen ahhoz, hogy az ember annyira vigye a hegedűjátékban, hogy zenekarban játszasszon, vagy kamarazeneben részt vegyen, tudni is kell, nemcsak cincogni. Mentől többet tud valaki, annál nagyobb gyönyörűséget talál a zenében. Aki

valaha tanult zenét, de nem tanult annyit, hogy összejátékban is résztvehessen, mindig őszinte fájdalomt és bűnbánást érez, ha mások kollektív zeneprodukcióját hallja.

Pedig gyakran nem is ő a hibás, hanem a nevelés, a rossz mester. Tapasztaltam ellenben, hogy a gyermekeket legjobban ambicionáló és vezető szülők az ilyen csak félig művészre képezett mamákból, vagy apákából kerülnek ki, akik ha nem is tudnak tökéletesen játszani, ismerik azt, ami a zenében isteni és gyermekeikben szeretnék kipótolni, azt, amit ők elmulasztottak. Legszebb eredményeim növendékeimmel akkor voltak, amikor anyák, önfeláldozóan és hűségesen jártak gyermekeikkel órákra, követve otthon is utasításainkat.

Salamon Etelka

Siessen a szerencse várja!

Megtalálja a

Banca Ilicescu S. A. Clujnál

aki eddig kifizetett nyeményt több mint

100.000.000 lejt

Első kuzás 1936 március 15! Egynevezet sorsjegy 200 lej

Rendeljen sorsjegyet postán! Sorsjegyet fizesse le a 40.050. sz. pos'accekkszámánkra.

SZÍNHÁZ-FILM

Mindennap: Bécsi tavasz

A turnéra induló társulat bucsuelőadásai nagy érdeklődés mellett folytatódnak. Minden este Komjáthy Károly gyönyörű zenéjű, kedves meséjű, békebeli hangulatu operettje, a Bécsi tavasz kerül színpadra Solymosán Mag-

dával, Károlyi Leonával, Wojtjiczky Elvirával, Jenei Jánossal, Ihász Aladárral, Csóka Józseffel, Rajnai Sándorral a főszerepekben. Gárfi László rendezésében és Schreiber Alajos vezénylete mellett.

HELY MŰSOR:

Szerda fél 9: Bécsi tavasz. (Hatodszor.)
Csütörtök fél 9: Bécsi tavasz. (Hetedszer.)
Csütörtök fél 9: Bécsi tavasz. (Hetedszer.)
Utolsó bucsuelőadás a társulat turnéja előtt.)

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerdán, március 4-én: Turandot.
Pénteken, március 6-án: Orfeusz az alvilágban. (Premier.)
Szombaton, március 7-én: (Iskolai matiné): A csodai leány.
Vasárnap, március 8-án (Matiné): Orfeusz az alvilágban.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, szerdán erdélyi premier! Világfilmek koronája! Virasztanak a fegyverek. Claude Farrère híres regénye filmen, főszt: Annabella és Victor Francen. A „Csata“ testvérfilmje. Ezen film megtekintése iskolások részére is meg van engedve a minisztérium kiadott engedélye alapján.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Mától kezdve két film egyszerre: I. A bitoruhás asszony. Főszerepben Marlene Dietrich. — II. A diktátor. Főszerepben Harold Lloyd.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Szerdán, csütörtökön, pénteken 3, 4½, 6, 7½ és 9 órákor, dupla műsor: I. Nagyvárosi éjszakák. Főszerepben: Gusztav Fröhlich. — Kacagó szemek. Megható, szíveshöz szóló történet egy kisleányról. Főszerepben: Shirley Temple. Helyárak: 10 és 12+2 lej.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, március 4.

Bucuresti. 17.15: Operalemezek. 20.30: Serbescu Sylvia zongorázik. 21.05: Schubert- és Brahms-dalok. 21.30: Hírek. 21.45: Kis rádiózenekar. 22.55: Hírek.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Hanglemezek. 12.30: Hírek. 17.30: Szalonzene. 19.30: Goldmark: Sába királynője, opera. 20.40: Hírek.

Bécs. 19.30: Szimfonikusok. 21.35: Katonazene.

Belgrád. 19.50: Népdalok.

Brüsszel. 21: Szimfonikus hangverseny. Droitwich. 17.45: Szalonötös. 19.30: Mendelssohn-művek orgonán. 21.30: Szimfonikusok.

Ljubljana. 20: Opera. Milano. 20.30: Pietri: Aqua cheta opera. Párizs. 18: Párizsi szimfonikusok. Poste Parisien. 20.50: Caruso-lemez. Rádó Paris. 17.30: Operalemezek. Regional. 21.30: Tarka dalos est. 22.15: Szalonötös.

Riga. 19.15: Hangverseny. Róma. 20.35: Respighi: A láng, opera. Strassbourg. 18.30: Rádózenekar. Toulouse, Verd: Aida részletek. 23.40: Argentín zene.

Varsó. 18: Brahms: Klarinétötös. 19.50: Szalonzene.

Csütörtök, március 5.

Bucuresti. 17: Rádózenekar. 19: Hírek. 19.35: Új lemezek. 20.15: A filharmónikusok hangversenye. 22.55: Hírek.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 13.30: Szalonzene. 17.30: Hegyi Anna magyar nótákat énekel. 18.50: Hanglemezek. 21.20: Hírek. 21.40: Vanda Luzzato hegedül, zongorán kíséri Herz Ottó. 22.40: Az operaház tagjából alakult zenekar. 24.05: Hírek.

Bécs. 22.10: Rádózenekar. Belgrád. 17: Dmitrova Julia énekel. 20: Rádózenekar. 21: Filharmónikusok. Brünn. 16.10: Jazz.

Brüsszel. 18: Cigányzene. 19.45: Brahms: Hegedűverseny. Droitwich. 19.30: Mendelssohn-művek orgonán. 23.20: Rádózenekar.

Hilversum. 19.45: Aesbacher zongoraművész játéka. 20.55: Az amszterdami hangverseny. ház zenekara. Kalundborg. 20.10: Rádózenekar, operaénekesnővel.

Ljubljana. 21: Rádózenekar. Milano. 20.35: Giordano: Sz bérta, opera. Osló. 17: Szórakoztató lemezek. 20: Oslói filharmónikusok. 22.15: Hanglemezkabaré.

Párizs. 17.30: Komoly zene. Prága. 19.35: Katonazene. Rádó Lyon. 20.15: Operákból részletek. 23.30: Auvergnei dalok.

Rádó Paris. 21: Languedoc népzeneje. 24.15: Könyv zene. Regional. 17.45: Orgonaszóló. 20.15: Szórakoztató zene.

Riga. 21.15: Smetana és Dvořák lemezek. Stockholm. 20: Szimfonikus hangverseny. Toulouse. 19.40: Havaji gitár.

Monitorul Oficial, Corespondenta Economica, Buletinul Bancar bucu.esti hivatalos lapok. ban, valamint Buletinul Justitiei. ben

merlegeket, közgyűlési meghívókat

és más közeményeket terminusra felelősség mellett megjelentet

RUDOLF MOSSE S. A.

fiókja CLUJ, Cal. Regele Ferdinand No. 8. Telefon: 14.11.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vasagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állatkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Millió hozománnyal keres szombattartó férjet egy intelligens, javakorabeli, szép övegyasszony. Házasságkötvetők kizárva. Ajánlatokat „Független“ jellegre a kiadóba.

Intelligens, független, szerényigényű, erkölcsös zsidó nő család agként ottthont találhat. Munkaköre: felügyelet 2 kis árvaleánykára, háztartás (főzéssel) cseléd mellett. Részletes ajánlatok dr Hauslich Targu-Muresra küldők.

Sajtkezelőket! „Romadur“ sajtkülönlegesség érkezett. Vizonteladónak nagy kedvezmény. Pardess ארנדן ארנדן. élelmiszer lerakat, Cluj. Piața Mihai Viteazul 1.

Üzemből levő keményítőgyár vidéki városban társat keres 250.000 lej. Magas rentabilitás, ökre biztosítva. Érdeklődéseket „Keményítőgyár“ jellegre a kiadóba.

Külfönbjárati budozott szoba, fürdő. szobahasználattal azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

Nagy raktárhelyiség állomás közelében bérbeadó. Értekezhetni dr Eutaciu Emil ügyvédnél. Cluj, Str. Memorandului 6.

Erzieherin, aus der Bucovina, mit hebräisch, deutschen und rumänischen Sprachkenntnissen — Schulfachhilfe — wünscht Stellung per sofort. Unter „Religios“ in der Administration.

Fiatallány kifünnben főz, délelőtti alkalomazást keres zsidó ur családnál. Megkeresések az Uj Kelet kiadóhivatalába „Kittő munkakerő“ címen.

Vennék jókarban levő földmérő készülékeket. (Theodolit, szintezőkészülék). Ajánlatokat ár és márkamegjelöléssel a kiadóba.

40 kg., tisztánkezelt házi libaszir olcsón eladó. Mikos Kelemen ucca 17. sz., hátul az udvarban, Hirschnél.

Német, angol, francis, és héber nyelvet tanító kiünnó módszerrel, járnyos áron. Megkereséseket kérünk „Filológus doktor“ címen a kiadóba.

2 szoba, hallos vagy három szobás, összkomfortos lakást keresek. Wagons-Lits, Piața Unirii 18.

Jömegjelenésű, intelligens zsidó férfit, vagy nő, akvziörként alkalmazna, kedvező feltételek mellett kiadóval. Megfelelés esetén fix javadalmazás. Ajánlatokat „Március“ jellegre kiadóba kérünk.

10.000 lej kaucióval pénztárnoknő, kiszolgálóni vagy más bizalmi állást keresek szombat megtartásával. Vidékre is elmegyek. Leveleket „Megbizható“ jellegre Pallos könyvkereskedésbe Oradea.

אודסה ארדה
cukrász eljegyzésekre, esküvőkre és egyéb alkalmakra rendeléseket a legszebb kivitelben jutányosan készít Adler, Str. Gen. Neucea 4. (Az ABC-vel szemben).

Konyhabutorok, a legmodernebb kivitelben a legvitatottabb színekben, nagyon olcsón kaphatók a Str. Fantaneli 15 szám alatt a szomszédházban

Rövid fekete zongora bérbeadó. Str. Măcelarilor 8. I. em.

HIRDETÉS AZ ÚJ KELETBEN
HIRDESSZEN AZ ÚJ KELETBEN

— Károly király curestiből jelentik: tüntette Mussolinit és erkölcsi nevelése vékenységéért. Sido jutásn tegnap megkövetésen és árad tüntető okiratot.

— A fagy miatt rikában. Newyorki méternyire Revelstó sinéke fagyott hó egy vonat. Tizenhályosan megsebesült.

— Meghalt Cyrill vegye. Münchenből meghalt vejenek, az ningeni hercegnék nagyhercegnő, Cyrill a Romanovok házán aki Mária királyné.

— Öt napi elzárás aki kilakoltatta öntábla II. k szekció ma délelőtti tárgyítáta Braun Jakab gániaksértés címen. re nyulnak vissza. Str. Noua 2. szám.

kást és már hónapbert és ki sem annak ellenére. hoglitotta erre. Miután telését érvényesíteni szes butoraival egy járásbíróság és a felmentették a ház bírósnak ta álta és

— Tolvajnak nézőkusi a parasztagazd elött ma Macskási ember és Antal József alottak, akik a mu Sándor segítségévé Györgyöt és Vlad I néztek. A két gazda felé, amikor a falu azt hallották: „Fogjött velük Bartos és hogy ezek a tolvajok aminek során a KÉst, Vadot pedig turdai törvényesek évi, Antal pedig á tábla Macskási bír pedig 1 évre szállt nyugodott az ítélet zést jelentettek be

Ma, szerda

VI

Claude Farrère A „Csata“ testvé

— Számos politikus kerül a jövő héten. Az udvari marsall elnököt audienciára kihallgatásokra a sor.

— Lehet-e állat természetűdős főkérdéssel, hogy hők. Ha teljesen hátukra fektetünk percekig ugyanabbanak. A madárállor használatja ezt a megmérésénél. (A történet.) Békák potba helyezhetünk buknál fogva felfüha tompa tüvel meg szemük fölött. Egebben hipnózással darak esetében a hangulag elutasítóának gondolatát, semmi fajtája netező szemének niszológ hipnózikus. Egyzerien a „hélép működésbe a miatt. Legutóbb Lyonban „hipnótis pos vizsgálat alá pán a gerincvelő mert a gerincvelő a mozdulatlanság

HIREK

— **Károly király kintette Mussolinét.** Bucarestből jelentik: Ofeláse Károly király kintette Mussolinét az olasz ifjúság fizikai és erkölcsi nevelése érdekében kifejtett tevékenységéért. Sidorovici őrnagy, királyi adjutáns tegnap megjelent a bucuresti olasz követségen és átadta a kinttetést és a kinttető okiratot.

— **A fagy miatt kisklott egy vonat Amerikában.** Newyorkból jelentik: Ötven kilométernyire Revelstocktól (Winnipeg állam) a sínekre fagyott hó következtében kisklott egy vonat. Tizenhárom utas meghalt, 8 súlyosan megsebesült.

— **Meghalt Cyrill volt orosz nagyherceg özvegye.** Münchenből jelentik: E múlt éjjel meghalt vejenek, az Amorbachban lakó leiningeni hercegnek villájában Teodorovna nagyhercegnő, Cyrill nagyherceg özvegye, aki a Romanovok házában nevelődött, az elhunyt, aki Mária királyné nővére volt, 59 évet élt.

— **Öt nap elzárást kapott a háztulajdonos,** aki kiköltöztetett önkényesen lakóját. A clujai tábla II. lík szekciójának Zacharia-tanácsa ma délelőtti tárgyaláson öt nap elzárásra ítélte Braun Jakob clujai háztulajdonost magánlakásért. Az eset előzményei 1929-re nyúlnak vissza. Lasc Ottilia Braun Jakob Str. Noua 2. szám alatti házában bérelt lakást és már hónapok óta nem fizetett lakbért és ki sem akart költözni a lakásból, annak ellenére, hogy Braun többször felszólította erre. Miután Braun nem tudta követelését érvényesíteni lakójánál, egy nap összes bitoraival együtt kitétte a lakásból. A járásbíró és a törvényszék annak idején felmentették a háztulajdonost, de a tábla bíróknek találta és öt nap elzárásra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Tolvajnak néztek és agyonverték egy falust a parasztagadák.** A clujai ítélet előtt ma Macskási Antal 42 éves parasztember és Antal József 38 éves falusi gazda állottak, akik a múlt év október 3-án Jakob Sándor segítségével agyonverték Bartos Györgyöt és Vlad Ioant, akiket tolvajoknak néztek. A két gazda a mezőről tartott hazafelé, amikor a falu határában egyszer csak állt hallották: „Pogd meg a tolvaj!” Szembe jött velük Bartos és Vlad és ők azt hitték, hogy ezek a tolvajok. Verekedés kezdődött, aminek során a két gazda agyonverte Bartost, Vadot pedig nyomorékká verték. A turdai törvényszék annak idején Macskásit 6 évi, Antalt pedig 4 évi börtönrre ítélte. A tábla Macskási büntetését 4 évre, Antalt pedig 1 évre szállította le. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a vádlottak felbőszítést jelentettek be a semmitörvényszékhez.

— **Március 15-én kezdődik a költségvetési vita.** Bucarestből jelentik: A Curentul írja, hogy a költségvetési vita március 15-én fogja kezdetét venni és a parlament napi két ülést fog annak szentelni. Egyébként dr. Anghiescu és Sassu bizdséjük felemelését követelik, de a pénzügyminisztérium ellenállást fejt ki, mivel minden emelés veszélyezteti a költségvetés egyensúlyát.

— **Felfelé bukott Caranfil légügyi miniszter.** Bucarestből jelentik: A Curentul szerint Caranfil légügyi miniszterre nevezik ki, hogy ezáltal elégtételt szolgáltatassanak neki és hogy módot nyújtsanak olyan munkásságra, aminek más országokban fokozott fontosságot tulajdonítanak, tekintettel az aviatika szerepére, amit a népek életében játszik.

— **A miniszterelnök teája a többségi képviselők tiszteletére.** Bucarestből jelentik: Holnap, szerdán este 19.30 órakor Tatarescu miniszterelnök teát ad a parlamenti többség tiszteletére a miniszterelnökség épületében. Jelen lesznek a kormány összes tagjai is, becsédek fognak elhangzani. Dinu Bratinaru pártelnök és Tatarescu kormányelnök fognak nagy érdeklődéssel várt kijelentéseket tenni.

— **Elhízott egyéneknek a már régóta szivesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvízkúra a bélműködést erőteljesen előmozdítja,** az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyedé teszi. Az orvosok ajánlják.

— **Lassankint kövé válik egy kis gyermek.** Newyorkból jelentik: Borzalmas, ritka betegségben szenved egy szerencsétlen amerikai kisgyerek a wisconsini Madison város kórházában. A kisgyermek, Dolores Breska, 16 hónapos korában került a kórházba. Olyan betegsége van, mellyel gyakran évtizedeken át nem találkoznak az orvosok: myositis ossificans. A betegségnek az a lényege, hogy a gyermek lassankint elveszti mozgási képességét, tagjai megmerevednek, mintha csonttá váltak volna. Alig néhány hónapos volt, amikor szüleinek feltűnt, hogy fejét nem úgy mozgatja, mint más gyermek. Nyakának és fejének merevsége egyre fokozódott. Most már egyáltalában nem tudja a fejét forgatni, háta is alig hajlik és karját egyre ehezében tudja felemelni. Az izmok teljesen megkeményednek, elheheznek. Az orvosok, sajnos, ugyszólván semmit sem tudnak erről a betegségről, nem tudják mi okozza és nem sejtik, hogyan lehetne gyógyítani. Különböző gyógymódokkal kísérleteztek, de eddig eredménytelenül. Attól tartanak, hogy a meggyengülés lassankint át fog terjedni a gyermek lábaira. A kisgyermek egyébként nem szenved fájdalommal, nem is különösebben rosszkedvű. Szellemi képességei élénkek, hangulata aránylag jó, csak éppen alig tud mozogni. Szülei hétről-hétre kétségbeesetten várják az orvosok közléseit.

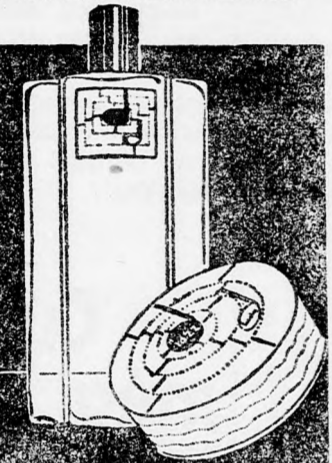

Valóban elsőrendű szépségért keresnek.

Számtalan szépség szer áll a hölgyek rendelkezésére, hogy szebbé, bájosabbá tegye őket. Az összes szépség szer között a puder a legelterjedtebb, a leghasználatosabb — valóban általános —, nem csoda tehát, ha a nagy illatszergyárak minden törekvése ebbe az irányba tereődik: minél finomabb, minél jobb pudert készíteni, amely megfelelően minden követelménynek.

„JAZZ” a neve egy új, a „LADY” gyár által kreált pudernak, amelyen több mint egy évig dolgoztak, mindig más és más anyagokat vettek, míg létrehozták ezt a csodás pudert, amely tökéletes tisztaságú és semmilyen ártalmatlan. A hölgyek, akik olyan pudert keresnek, amely ideálisan harmonizáljon arcbőrükkel és vonásaikkal, tegyenek egy próbát a „JAZZ” puderral, amely „LADY” gyártmány. A „JAZZ” puder tiz modern árnyalatban kapható.

A „JAZZ” puder egy kölnivíz nevű viseli, amelyet a „LADY” gyár újabb hozott forgalomba — és amelyet édes és finom illata miatt nagyon kedvelnek. Néhány csepp a kölnivíz egyenlő részével keverve, feloldja az egész légkört.

PUDER
KÖLNIVIZ

JAZZ

— **Széleskörű amnesztia lesz május 10-én.** Bucarestből jelentik: A Tempónak kormánykörökben szerzett értesülései szerint május 10-én széleskörű amnesztiát fognak gyakorolni.

— **A nemzeti parasztpárt készíti a csütörtöki izgalmas ülésre.** Bucarestből jelentik: Ma délelőtti a nemzeti parasztpárt parlamenti tanácsa Mihailache elnökletével ülést tartott, amelyen megállapították abban, milyen magatartást fognak tanúsítani a kamara csütörtöki ülésén, amikor dr. Lupu interpellációját fogja elmondani a mekedintimegyei választások ügyében. Egyébként a hatóságok ugyanolyan intézkedéseket fognak fogantatni, mint elmúlt csütörtökön.

— **Farkas Samu negyvenéves szolgálati jubileuma.** Targumuresi tudósítónk jelentik: Bensőséges ünneplésben részesítették tegnap Targu-Muresen Farkas Samut, a Fonciera-Agricola biztositó intézet helyi vezetőjét, aki negyven év óta van az intézet szolgálatában. Az ünneplés alkalmával Rosenfeld Jenő, a Kereskedő Társulat elnöke, Fodor József központi igazgató, Réti Ernő, Farkas N. titkár, Deutsch Béla titkár, dr. Engelberg Dezső a cionista intézmények nevében, amelyeknek aktív harcosa a jubiláns és dr. Gergely József köszöntőték fel Farkas Samut, érdemeit méltatva, míg a jubiláns meghatva válaszolt az üdvözlésekre. Farkas Samu ritka jubileumában Targu-Mures társadalmá, amelynek ismert tagja a jubiláns, egyforma örömmel osztozkodott. (b.)

— **A clujai Poale Cion közgyűlése.** Vasárnap délelőtti nagy érdeklődés mellett tartotta meg közgyűlését a Poale Cion clujai csoportja. A cionista munkáspárt gyűlést, amelyen nagy számban jelent meg a zsidó munkásság és ifjúság, Arner Izsák elnöki megnyitása vezette be, majd Kohányi Samu tartott nagy beszédet a cionista munkásság feladatairól. Friedmann Jenő a párt szervezet pénzügyi jelentését adta elő és beszámolt a romániai cionista munkáspártok (Poale Cion, Ceire Cion) bucarestii egyesítési konferenciájáról. Bergfeld Izsák a „Doar” ifjúsági szervezet munkájáról számolt be. Danzig Hillel a Barissza nevében tartott beszédet rámutatván azokra a feladatokra, amelyek a zsidó nép dolgozó rétegeire és chaluci ifjúságára várnak a palesztinai országépítés művében. A gyűlés Arner Izsák zárószavaival ért véget emelkedett hangulatban.

— **Ötszáz lej turisztikai bélyeg kell minden utlevélre.** Bucarestből jelentik: Csütörtökön tartott ülést a belügyminisztériumban a turisztikai bizottság Sergiu Dimitriu elnökletével. Ki fogják mondani az utlevélbélyeg 500 lej jel való megdrágítását, tekintet nélkül arra, milyen időtárra bocsátják az utleveleket ki. Az intézkedés az új turisztikai törvény alapján történik.

— **Disznóknót választott Gherlana a Zsidó Nőegylet.** Gherláról jelenti tudósítónk: Vasárnap délután a gherlai Zsidó Nőegylet közgyűlést tartott, amelyen disznóknóvá választották Feldmann B. Jakabné, aki harminc év előtt megalapította a Nőegyletet. A nagyasszony tíz év előtt Clujra távozott és most visszaköltözött Gherlára. A kivételes megtiszteltetést tiszta hölgyküldöttség adta tudtára Feldmann Jakabné, aki meghatott szavakkal köszöntö meg a Nőegylet elhatározását.

— **Shansi kínai tartományban független kormányt alakítottak a kommunisták.** Pekingből jelentik: Fontos harcok folytak a Shansi tartományban a kommunisták és a kormány csapatok között. Két kormánypárti különítmény megsemmisült. Shansi fővárosában, Taituanban kihirdették az ostromállapotot. Hír szerint a kommunisták, akik a tartomány déli részének urai, független kormányt alakítottak.

— **Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivobogás, fejnemés, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan megelénkíti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől és tisztá fejet és nyugodt alvást teremt. Az orvosok ajánlják.**

* A könyvelésről, számlázásról, felbélyegzésről, könyvek megörzéséről szóló legfontosabb rendelkezéseket tartalmazó, folyó év augusztus 15-én életbelépett 308.659-1935. sz. miniszteri rendelet magyar fordítása kapható dr. Mandel, Fordító irodában, Str. Memorandului 24. Ara 10.—, vidékre 20.— lej (bélyegben).

Ma, szerdán a ROYAL mozgóban erdélyi premier! Világfilmek koronája!

VIRRASZTANAK A FEGYVEREK

Claude Farrère híres regénye filmen, fősz.: ANNABELLA és VICTOR FRANCEN. A „Csata” testvérfilmje. Ezen film megtekintése iskolások részére is meg van engedve a minisztérium kiadott engedélye alapján.

— **Számos politikus királyi kihallgatására kerül a jövő héten sor.** Bucarestből jelentik: Az udvari marsall hivatalához számos párt-elnöktől audienciára folyamodás érkezett. A kihallgatásokra a jövő hét folyamán kerül sor.

— **Lehet-e állatoknak hipnotizálni?** Sok természettudós foglalkozott már ezzel a kérdéssel, hogy hipnotizálhatók-e állatok. Ha teljesen egészséges madarakat a hátukra fektetünk, megmerevednek és percekig ugyanabban a helyzetben maradnak. A madárállomásokon már régen felhasználják ezt a tapasztalatot a madarak megmérésénél. (A mérés levélmérlegben történik.) Békákat teljes nyugalmi állapotba helyezhetünk, ha ügyesen egyik lábuknál fogva felfüggesztjük őket s ugrás, ha tompa tüvel megvakarjuk a fejüket a szemük fölött. Ezeket a jelenségeket régebben hipnóissal magyarázták. De a madarak esetében a természettudósok egyhangulag elutasították a hipnózis fennállásának gondolatát, mert a szuggesztiónak semmi fajtája nem forog fenn. A kísérletező szemének nincs semmi szerepe a látványos hipnótikus állapot előidézésében. Egyszerűen a „helyzetkorrigáló reflex” lép működésbe a nem természetes állapot miatt. Legutóbb pedig Bornet és Saboul Lyonban „hipnotizált” békákat vett alapos vizsgálat alá és kimutatta, hogy csupán a gerinccel befolyásolásáról van szó, mert a gerinccel reflexek gátolva vannak a mozdulatlan állapotban.

— **Házasság.** Kovács Lya, az Octav Saphir-dentali deputi elnöke és Salamon Sándor Oradea, a Sonnenfeld Rt. cég képviselője házasságot kötöttek.

— **Nino Rossi zongoraművész hangversenye a Román Operában.** Nino Ross, világhíresen is olyan nagy koncepciójú művész, akinek hangversenye után elhalikul a szokásos kritikai ellenvetés és nem marad más, mint egyetlen, spontán elismerés; az az örömteljes megállapítás, hogy a nagyszerű pianista játéka még a legkényesebb igényű muzsikusk számára is élményt jelentett. És ha marad bennük valami elégedetlenség érzése, úgy ez csak az, hogy olyan keveset játszott; jobban mondván: sok mindent szeretünk volna még hallani tőle, ismertebb dolgokat is. A Bach d-moll zongorakoncerten kívül — amelyben Rossi klasszikus formaalakító készsége, őstehetségű művészetének zsenialitásával teljesen összhangban van — az előadott számok olasz szerzők művei és nálunk alig ismertek, így Pasquini: Taccata; Bossi: Praeludium; Martucci: Tarantella; Pick-Mangiagalli: Danza d’Olaf; végül a ráadásnak játszott ismeretlen szerzőjű Siciliana, Respighi feldolgozásában. Mírdmegannyi mű előadásánál Rossi érett, megfontolt művészek bizonyult, a zongora engedelmes játékszer ujjai alatt, lenyűgöző, káprázatos színskálákat ad vissza. Ugy a Bach zongoraversenyt kísérő orchester, mint az orchester három önálló számát a kiváló de Vecchi karmester dirigálta. Muzikális energiájának és felkészültségének ritmikai képességének legmaradékosabb felhasználásával művésze legjavát adta. Guecki: Cassandranityánya, Sinigaglia: Piemonti táncok és Mascagni: Frits Amico nyitányát őszinte lelkesedéssel fogadta a közönség. (I. L.)

respondenta Economica, Bucuresti hivatalos lapok, hetinul Justitielben
közgyűlési hírvokát
terminusra felelősség megjelentet
ROSSE S. A.
Ferde Ferdinand No. 8.
14.11.
PRO
TÉSEK
szó 2 lej, vastagabb sebb apróhirdetés 20 lej, százazék kedvezmény. előre fizetendő. Jelzés ábitunk, ha portobélyeg selve van.
keres szombattartó javakorabeli, szép óz-sákközvetítők kizárva. en” jellegre a kiadóba.
szerényigényű, erköi. gként ottthont találhat. et 2 kis árvaléánykára, eseléd mellett. Részletes Targu-Muresra lkl-
sajtuköltségesség ének nagy kedvezmény. éhmiszter lerakat, Cluj, 1.
nyitógyár vidéki város. 000 lejell. Magas renta. ra. Érdeklődéseket „Ke- a kiadóba.
tozotti szoba, fürdő. onal kiadó. Cim a kiadó.
ség állomás közelében ni dr. Bucaci Emil ügy. morandului 6.
er Bucovina, mit heb. and rumánischen Sprach- achhilfe — wünscht Stel- er „Religios” in der Ad-
den főz, délelőtti alkál- uri családnál. Megkere- kiadóhivatalába „Kitűnő
vő földmérő készülete- (ezközszillek). Ajánlat- felölleléssel a kiadóba.
elt házi libaszir olcsón ucca 17. sz., hátul az
és héber nyelvet tanul- júányos áron. Meg- Filológus doktor” címen
y három szobás, ösz- sek. Wagons-Lits, Piața
lgens zsidó férfit, vagy almazna, kedvező fel- állásat. Megfelelés ese- Ajánlatokat „Március” nk.
pénztárnoknál, kiszol- bizalmi állást keresek el. Vidékre is elmegyek. ató” jellegre Pallos Oradea.
esküvőkre és egyéb ket a legszebb kivitel- Adler, Str. Gen. Ne- szemben).
egmodernebb kivitelben: mekben, nagyon olcsón tanelei 15 szám alatti
a bérbeadó. Str. Máce-
T LELKE:
AZ UJ KELETBEN

UJ KELET Legújabb hírek

A négus hajlandó békét kötni az eddig meghódított területek átengedésével?

Háromnapos terminust ad a harcoló felek számára a tizenhármas bizottság ultimátuma. Londonban nyugodtan fogadják Olaszország esetleges kilépését a Népszövetségből

Az olajszankciók kimondása előtt a tizenhármas bizottság még egy utolsó kísérletet tesz az olasz-abesszin viszály békés megoldására

Genf, március 3. Az olasz—abesszin konfliktus ügye a bizonytalanság, sőt a zűrzavar képét mutatja. Bár a tizenhármas bizottság még nem döntött az olajszankciók bevezetéséről, s bár Eden állítólág Amerika részvételére szól, a szankciók kimondása mellett van: a jelek szerint mégsem alakult ki egységes álláspont a szankciók kiméletlen alkalmazása tekintetében. Fokozza a bizonytalanságot Flandin magatartása is, aki — mintna Laval átkos tradícióját akarná folytatni — ismét egy békéltető javaslat tervét vetette föl. Amint máris elért ezzel a magatartásával Flandin, hogy tegnap a tizenhármas bizottságot újra összehívták, hogy utolsó kísérletet tegyen az olasz—abesszin konfliktus békés elintézésére az olajszankciók életbe lépése előtt.

Londoni körökben úgy tudják, hogy a tizenhármas bizottság a harcoló feleket fel fogja szólítani, adjanak három napon belül választ arra, hogy hajlandók-e békét kötni?

A Daily Telegraph szerint még abban az esetben is, ha a kísérlet eredménytelen maradna, Flandinnek ezzel sikerülne az olajszankciók életbe lépését legalább augusztusig elhalasztani.

A négus hajlandó békét kötni?

Az újabb békeajánlattal kapcsolatban, a Daily Mail úgy értesült, hogy a négustól tegnap egy rendkívüli jegyzék érkezett az angol kormányhoz, amelyben közli,

hogy hajlandó békét kötni oly módon, hogy az olaszok megtartják az eddig meghódított területeket.

A négus jegyzékében állítólág Anglia közvetítését kéri.

Mussolini már nem akar békét?

A négus állítólág békeajánlatával szemben, mint Romából jelenik, olasz politikai körök egyáltalában nem helyezkednek a békülékeny álláspontjára. A szankciók esetleges megszüntetése, mint Romában hiszik, Olaszországot még az eddigéin is elszántabb magatartásra kényszerítené. A legújabb katonai sikerek óta Mussolini különösképpen fennhéjázó magatartást tanúsít s ama véleményének a közzétételét, hogy Olaszországnak nem áll érdekében békétárgyalásokkal kezdeményezni, de ha ilyen kezdeményezés más helyről mégis kiindulna, úgy

Olaszország csakis abban az esetben menne bele a békétárgyalásokba, ha minden követését teljesítik. Mussolini az újabb győzelmek után már nem elégedne meg annyival, amennyivel előbb megelégedett volna.

Eppen ezért a tizenhármas bizottság békéltető kísérleteit csak abban az esetben honorálnák Olaszországban, ha javaslatai meghaladják az eddigi javaslatokat és tekintetbe veszik az olasz helyzetet Kelet-Afrikában. Olaszország jelenleg váakozó álláspontra helyezkedik és azt hiszi, hogy feltétlenül győzni fog.

Anglia nyugodtan mérlegeli Olaszország esetleges kilépését a Népszövetségből

Londonból érkező hírek szerint az angol fővárosban nyugodtan mérlegelik annak eshetőségét, hogy Olaszország esetleg ki fog lépni a Népszövetségből.

Ezt a nyugalmat aláátamasztja az a körülmény is, hogy jólértesült angol körök tudomása szerint Mussolini és von Hassel német nagykövét legutóbbi tanácskozásai nem vezettek eredményre. A tanácskozások mindkét részről inkább csak tapogatózások voltak.

Kétségtelen tény azonban, hogy Olaszországban igyekeznek a diplomáciai tevékenységet oly módon előkészíteni, hogy szükség esetén Olaszország szorosabb kapcsolatokat létesíthessen Németországgal.

Ezzel a lehetőséggel kapcsolatban genfi körökben az a szenzációs hír járja, hogy a napokban olasz—német deklaráció fog megjelenni, amelyben a két állam kifejezésre fogja juttatni Ausztriára vonatkozó közös álláspontját.

Hasonló deklaráció nyilvánosságra kerülését várják a danzigi korridor ügyében is, amelyet lengyel és német politikusok fognak szignálni.

A 13-as bizottság megkezdte tanácskozásait

Genf, március 3. (Rador). Ma délután 15.30 órakor a 13-as bizottság megkezdte tanácskozásait. Egyidejű jelentés szerint Flandin ma délelőtt fogadta Mottát, a svájci delegáció vezetőjét, Komarnicki lengyel népszövetségi követet és Edent, akivel folytatta tegnap megkezdett eszmecserejét. A két külügyminiszter elhatározta, hogy a 13-as bizottság elé terjeszti a Flandin által készített határozati javaslatot, amely felszólítja a háborús feleket, minél sürgősebben kezdjenek tárgyalásokat a háború befejezése érdekében, mert csak a sürgős válasz szolgálhatja a békét.

Cuza szenátorra választása még egy képviselői mandátumot juttat a nemzeti keresztény pártnak

Cernautiban új cuzista képviselő jut a parlamentbe

Bucuresti, március 3. Robu cuzista képviselő ma lemondott képviselői mandátumáról. A lemondás csak formai, mert a nemzeti keresztény pártnak tisztázni kellett az egyik képviselői mandátum helyzetét. Cuzát, mint ismeretes, Suceavan szenátorra választották és a kampóskeresztes aggasztán szenatori mandátumát akarja megtartani. Cuza képviselői mandátuma Radautiban ezáltal szabadabbá vált.

Robu a radauti listán a harmadik helyet töltötte be, de az előtte levő Coroana képviselő időközben a Totul pentru Tara pártba lépett át és így Cuza után Robu következik. Robu ezt a mandátumot fogja megkapni, míg a cernauti mandátumot az utána következő cuzista nyeri el. Cuza megválasztásával így a nemzeti keresztény párt két mandátumhoz jut.

Capitol Mozgó

Ma, szerdán premier! A francia filmprodukciónál óriási diadala! Ez az a film, amelynek emléke évek múlva se halványodik el!

A Volga hajósa

Rendezte: Vladimir Strichewsky. Főszereplők: Pierre BLANCAR, a „Bűn és bünhődés” vezetőszerepének világhírű alakítója, INKISINOFF, Vera KORENE és Chariss VANEL.

Hazug vádak Frankfurter ellen

Eugen Curti zürichi ügyvéd vállalta Frankfurter védelmét

Bern, március 3. A Völkischer Beobachter, a német nemzeti szocialista párt hivatalosa a legutóbb azt lanszírozta, hogy David Frankfurter, Gustloff svájci náci vezér gyilkosa egy zsidó szektához tartozik, melynek neve „Hü zsidók” és amelynek célja harc a kereszténység ellen. A náci lap még azt is fejtette ki, hogy Frankfurternek, hogy tagja volt egy titkos antifasiszta szervezetnek és ebben a minőségben résztvevett egy moszkvai kongresszuson is. Frankfurter védője, Eugén Curti zürichi ügyvéd a svájci lapokban ostoba hazugságnak és rágalomnak minősíti a Völkischer Beobachter koholmányait.

A Völkischer Beobachter azon hiradásával szemben, hogy dr. Lurie brünni ügyvéd „a kommunista Internacionale megbízásából” elvállalta Frankfurter védelmét, a Neue Züricher Zeitung megállapítja, hogy a szóbanforgó dr. Lurie nem kommunista és Frankfurter csehszlovákiai románainak kérésére kereste fel a fogházban a merénylő diákokat, hogy egészségi állapotuk

iránt érdeklődjenek. A vizsgálóbíró jelenlétében beszélt vele mindössze öt percig, egészen személyes kérdésekről. Frankfurter csonttuberkulózis miatt orvosi felügyelet alatt áll.

Dr. Curti, aki elvállalta védelmét és aki a legjelesebb svájci ügyvédek egyike, tegnap meglátogatta a fogházban David Frankfurtert.

Grosz még mindig nem jön

Bucuresti, március 3. Az igazságügyminisztérium minden formalitásnak eleget tett Grosz Jenő kiadatása ügyében. Pop Valer ma telefonon beszélt Románia bécsi követével, akit felkért, tegyen meg mindent Grosz kiadatása siettetése érdekében. A követésig reméli, hogy a hét végéig Grosz Csehszlovákián keresztül hazaszállítták.

A kamara is megszavazta a devizakihágások amnesztiáját

A kamarában tiltakoztak a gyorsított törvényhozás miatt — Egy szenátor a hamis százasok miatt interpellált

Bucuresti, március 3. Radu Lascu képviselő a kamara délutáni ülésén tiltakozott amiatt, hogy a törvényeket oly gyorsan szavazzák meg, hogy a képviselők nem is tudnak róla. Így szavazták meg a büntetőtörvénykönyvet.

Pop Valer kijelentette, hogy ennek a képviselők az okai, akik nem járnak az ülésre. S Erdélyi nemzeti parlamenti képviselő miatt panaszkodott, hogy a Banca Nationala a liberális bankokat konverziós veszteségek miatt privilégiumokban részesítette. Ilyen segélyben Erdélyben két bank: az Albina és a Victoria részesült.

Ezután a devizakihágások amnesztiájáról szólt, a szenátusban már megszavazott javaslatot megszavazzák.

A szenátusban Dragos szenátor a hamis százezesek ügyében interpellált. Kijelentette, hogy hamis pénzzel van az ország elárasztva és a kormányknak fel kell világosítani a lakosságot, hogy melyik a valódi pénz.

Ioanitescu megnyugtatta a zsidókat a numerus valahikusz nevében

Bucuresti, március 3. Dr. R. Ioanitescu a Frontul Romanesc egyik vezetője a következő nyilatkozatot adta a Tempo című lapnak:

— Legyenek nyugodtak azok a zsidók, akik kiállták a tűzpróbát és velünk együtt dolgoztak a nemzet sikere érdekében. Senki sem fog hozzájuk érni, mert bizonyították szolgálataikat az odaadásnak és az ország iránti áldozat szellemének.

— A numerus proportionalis-t erősztés procedurák nélkül lehet alkalmazni közigazgatási uton, vagy törvényrendeletek útján. Az eljövendő valachista kormány csak a nemzetközi kölcsönöség alapján fogja megtérni az országban az idegeneket. Tehát, ha nálunk 400 német állást tölt be, csak azzal a feltétellel nem távolítjuk el őket, ha a német állam ugyanannyi román számára biztosít megélhetést Németországban. Ami azokat a vállalatokat illeti, amelyek idegen személyzetet alkalmaznak, kényszerítve lesznek a proportionalitást szem előtt tartani. Ellenkező esetben, például háromszor olyan nagy adót vetnek ki rájuk, mint azon cégekre, amelyek betartják az állam által megállapított arányt. A Banca Nationala visszszámítását csak azon vállalatok fogják megkapni, amelyek tiszteletben tartják az aránylagosságot.

— Az Akademián Barisszia c'onista szeminariumának előadásoroztatában csütörtök este 9 órakor Steinherz Miklós tart előadást „Zsidóság és nemzetiségi kérdés” címen, míg Semlyén István az emült hetek politikai eseményeiről számol be, — a Barisszia Nicu Filipescu 1. sz. alatti helyiségében. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— Elutasították az antifasiszta per vádlottainak szabadlábrahelyezési kérését. Bucurestiből jeleik: Prodan tábornok, a II. hadtest parancsnoka ma reggel döntött Anna Pauker és a többi 18 antifasiszta szabadlábrahelyezési kérés ügyében. A hadtestparancsnok, a katonai ügyészség referátuma alapján, elutasította a kérését.

— Csak a minisztérium által jóváhagyott sajtóhíreket közölhet a rádió. Bucurestiből jeleik: A belügyminisztérium több helyről érkezett panaszok alapján elhatározta, hogy a rádió továbbított sajtóhíreket ezentul csak a minisztérium előzetes engedélyével fogják kisugározni.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 8-61.

CENZURA

Külnpolitika

A tokiói lázadás múlt hét legérdekesebb híre: Hitler francszenzációját. A Füllegjellegzetesebb pmezédes hang volt, logikát körüludvarolt fordulat, amellyel e vét”, a „Mein Kampf”

A kancellári rangú vezér” eme nyilatkozata mese ravasz rótkáj aki rekedtes hangján a francia-szovjet párt na kiejtetti. Az áltlogika azonban nem Midi hasábján megkrozat eddigi egyetlen a francia-angol közmegetérés fokozódásán

Hétfőn Berlinben a lások folytak le a amelynek programját met közlekedés ügye kezmenye nem a k valósulása, hanem a váratlan elhatározása

Neurath római utja helyzet hallatlanul b nem véletlenül esik a bevezetésére összehívó ság és a tizenhármas közvetítésének össztörténetét.

A német külügymin bizonyosága annak, egyezések és a béke lehetőségei ismét Európában s az olasz mel folytán megnöveked a nyugati hatalm s szovjetországot r zott szövetségi egysé természetesen fogja német-olasz és az Ol fogott kislármok töm sel egyidejűleg vétele békére törekvő hatalm

Pertinax négyesen áll het a nyugati hatalmak ségének ismételt erőpmet drámai feszültsége Egyre inkább nyilván fasiszta országok nyit hatalmi tultengései öss nyugati hatalmak, a Oroszország békekara ország jákóbi békehe ézsau ösönosz szellem Egyébként ezen a békefront jelentős megémi. A demokratikus Spanyolország külügy hogy Spanyolország a szkit a Vatikánnal, el csatlakozni fog a f antant békeblokkhoz.

A békefront erősödés kisanant gazdasági tag gában beaurult hetedik Hódza Milán cseh min ismertette a dunai med és gazdasági együttműködés A cseh miniszterelnök minzussal változta fel ar Németországot és Olasz vonni Közép-Európa a hálózatába.

Ez az optimizmus cs olva jogosult, ha az o sban békés elintézés nyer süvelelenül az a veszély kiej a Népszövetségből an találja meg igazi sz A közeli napok minde szttázi fogják az euró a vagy balra. Az olasz ige nem túl további h gyben Mussolini elveti a újabb békeajánlata meg lesz peccáttelve s a ai végleg elválnak a f Ebben az esetben Eur zakadása elkerülhetetl ragikus lehetőségeket re enesetre tisztázni fogja avart s főlőbb bonyol